

Wiek Nowy

Nr. 5532.

Rok XVIII.

Czwartek 30. października 1919.

Cena za egzemplarz **60 hal.**
we Lwowie i w Kraju
Prenumerata mies. we Lwowie i w Kraju 12 zł.

■ ■ ■ ■ ■

Adres: „WIEK NOWY“ Lwów, ul. Sokoła (uśm. w. listy).
Numer telefonu Redakcji i Administracji: 777.

Popularny dziennik ilustrowany
wychodzi we Lwowie każdego dnia popołudniu.

Artykuły nadsyłać należy wprost do Redakcji „Wiek Nowy“ we Lwowie, ul. Sokoła 1. 4. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Przekazy, zamówienia na prenumeratę i ogłoszenia adresować do Administracji „Wiek Nowy“ we Lwowie.

Ogłoszenia oblicza się po 100 K. za wiersz nonparelowy jednolamowy. — Drobne ogłoszenia za słowo 30 hal. — Prywatna korespondencya i ogłoszenia małżeńskie 60 hal. za słowo. Tłuste słowo podwójnie. Nadesłane i Nekrologia 300 K. od wiersza. Po kronice i komunikaty 500 K. — Dla poszukujących pracy 20 hal. — Paski na stronach tekstowych liczone będą po 200 K. za wiersz nonparelowy jednolamowy. — Wszystkie ogłoszenia w numerach sobotnich, świątecznych i przedświątecznych o 50 proc. drożej.

„Wiek Nowy“ posiada połączenie telef. międzymiast. tak w kraju jak i zagr. — „Wiek Nowy“ jest do nabycia we wszyst. B. dzien. i trafikach w Galicji. —

Polska pożyczka zagraniczna.-- Układ Anglii z kontrrewolucją rosyjską.

Ruch republikański w Rumunii.

KRAKÓW. (Telefonem). Zarówno w stolicy rumuńskiej, jak na Bukowinie, w Besarabii i Siedmiogrodzie szerzy się niezwykle silnie ruch republikański. Na czele jego stoją Take Jonescu i gen. Avarescu. W Bukareszcie odbyto zgromadzenia, na których nazwano króla „małą i galanem“. Wobec tego ruchu królowa rumuńska pozostaje zagranicą.

Układ Anglii z kontrrewolucją rosyjską.

KRAKÓW. (Telefonem). Wedle doniesień z Kopenhagi północno-zachodni rząd rosyjski zawarł z Anglią układ, na mocy którego Anglia zobowiązała się przeciw armię zachodnio-rosyjską w jej akcji przeciw bolszewikom przez dostarczenie jej odpowiedniej ilości samolotów i czołgów. Po zajęciu Petersburga udzieli Anglia temu rządowi miliard rubli pożyczki, a natomiast rząd rosyjski zobowiąże się uznać samodzielność państw nadbałtyckich i Ukrainy.

Polska pożyczka zagraniczna.

Pożyczka została zawarta z całkowitem zachowaniem prestige'u i suwerenności państwa polskiego.

WARSZAWA. (PAT.). Minister skarbu dr. Biliński udzielił dziś przedstawicielom prasy wyjaśnień w sprawie polskiej pożyczki zagranicznej. Z informacji tych wynika, że została zawarta umowa na zaciągnięcie pożyczki w sumie 250 milionów dolarów na 6 procent z terminem pożyczki dwudziestoletnim przy zapłacie 5 procent na koszt. Ze sumy tej pokrywane będą wszelkie koszty związane z przeprowadzeniem pożyczki, mianowicie: agitacyi, reklamy, kosztów druków bonów itd. Druk bonów odbędzie się pod nadzorem komisarza rządu polskiego p. Adamskiego. Pożyczka została zawarta z całkowitem zachowaniem prestige'u i suwerenności państwa polskiego bez jakiegokolwiek gwarancyi specjalnych, fundów lub egzekucyi. Warunk tak korzystne udało się uzyskać dlatego, że podstawą tej pożyczki mają być kapitały wy-

chodźców polskich w Stanach Zjednoczonych. Kombinacya oparta jest na tem, że polscy emigranci, którzy ulokowali miliard dolarów swoich oszczędności w amerykańskich pożyczkach wojennych, pragną obecnie wymienić te pożyczki na pożyczkę polską, licząc sto za sto. Te pożyczki stają się niemal a priori. Obligacyi pożyczki amerykańskiej w ręku rządu polskiego będą użyte częściowo na spłatę dotychczasowych naszych zobowiązań finansowych, pozostała zaś część będzie dla skarbu polskiego tym zapasem złota, który umożliwi światu kupieckiemu otrzymanie dewiz i podtrzymanie kursu naszej waluty.

Grupa finansistów amerykańskich, którzy zajmują się organizacją pożyczki podejmuje się wogóle reprezentacyi interesów skarbu polskiego na gruncie amerykańskim.

Porażka Judenicza i Denikina.

WIEDEN. (PAT.). Biuro korespond. z Berlina: „Vossische Ztg.“ zamieszcza za dziennikiem „Pryzew“ następujące sprawozdanie z frontów z dnia 27 bm.:

Front gen. Judenicza: Przedsięwzięcia przeciw Petersburgowi nie dały spodziewanego rezultatu z powodu braku potrzebnego poparcia. Nieprzyjaciół przeszedł do kontr ofensywy przeciw Kronsztadowi, gdzie zwyciężono białą chorągiew. Obecnie powiła na twierdzy znowu chorągiew czerwona i Kronsztadt stanowi stałe zagrożenie naszych lewych flanków. Musieliśmy opróżnić Ligowo, Pułkowo, Carskie Sioło, Korpino, Pawłowsk i Pasma. Estończycy opróżnili Psków.

Front gen. Denikina: Na lewym skrzydle w kierunku do Mohylewa dotarliśmy do Braclawic. W centrum podjęli bolszewicy atak na Bachmat. Na linii Dymitr-Kromy-Orel-Mzejsk atakują przeważające siły nieprzyjacielskie.

Front gen. Koczaka: Idziemy na całej linii do kontrataku. Pod Tobolskiem trwają walki dalej. Pod Kurganiem zostali bolszewicy odrzuceni na lewy brzeg Tobolu.

Komunikat bolszewicki.

WIEDEN. B. K. z Moskwy. Sprawozdanie o sytuacji w Petersburgu z dnia 27-go października. Trzeci dzień ofensywy wojsk czerwonych zakończył się zdobyciem sześciu miejscowości o 20 wiorst na południowy wschód od Krasnego Sioła, które znajdują się od 25. b. m. wieczorem w naszych rękach. Wzięliśmy kilkaset jeńców, wiele armat, 20 karabinów maszynowych i znaczny materiał wojenny. Ataki wojsk białych straciły znacznie na sile. Podchód wojsk czerwonych idzie ciągle naprzód. Według dokładnych wiadomości wczorajszych zostało w okręgu Orla podczas krótkiego obsadzenia przez wojsko Denikina zabitych przez te wojska około 5.000 żydów.

Apro wizacya.

Ważne słowo — przykre nowo. Czy wytrzymamy? Jak wytrzymamy? Jak to urządzić? Przychodzi ciężka zima i ciężki rok, na pewno ostatni w szeregu lat wojennych, które tak dotkliwie dały nam się we znaki — więc trzeba się zdobyć na hart i energię, by przetrzymać tę ostatnią ciężką próbę. Nie można jednak samem apelowaniem do ludzkich uczuć, tam, gdzie chodzi o tak ważne konkrety, jak żołądek, sprawy wygrać, lecz należy prowadzić mądrą politykę apro wizacyjną. Polityka ministra Minkiewicza na nazwę tę nie zasłużyła. Co zrobił i robi jego następca?

Przed rozważeniem zasadniczych kwestyi wypada zwrócić uwagę na pewne, na pozór mniej ważne, ale dla utrzymania równowagi niezmiernie ważne momenty. Nie należy prowokować. Prowokacya są zapychane przez najzwyklejsze towary spożywcze okna wystaw. w stolicy, prowokacya uginające się od potraw najwyszukańszych bufety i stoły restauracyjne, prowokacya rzeszy oświetlone lokale zabawowe i ogrzane sale rozrywkowe wszelkiego rodzaju. To u upośledzonych przez „Apro wizacyę” — a tych jest bodaj 90 procent — wywołuje zrozumiałe zgorzknienie, ferment oburzenia i pomruk niezadowolenia.

Kto są dziś ci pokrzywdzeni i upośledzeni? Ani chłop na wsi ani robotnik w mieście. Bo jeden stara się za zawartość swych spiżarni sprzedać bardzo drogo i nie poczuwa się do żadnych pod tym względem obowiązków, drugi każe sobie płacić olbrzymie sumy za minimalny czasem wysiłek fizyczny. Jeden otrzyma za owe ziemio-
dy, wszelką cenę drugiego opłaci handluja-
cy, od t. zw. rzetelnego kupca poczynszy
a na ultrapaskarzu skończywszy. Któż
więc jest jest pokrzywdzonym? Biedny
„inteligent” miejski, który pierci największy
niedostatek i zność jeszcze musi nienawist-
ne piętno „burżuazji”. On stoi na uboczu o nie-
go się nikt nie troszczy.

To też z zupełnem niemałym pominięciem
miejskiego „środka” toczyć się pewnie bę-
dzie w Sejmie zasadnicza dyskusya apro wi-
zacyjna między chłopem a robotnikiem
przez usta ich przedstawicieli „inteligentów”.
Dyskusya ta wobec upadku rządowego pro-
jektu apro wizacyjnego będzie niezmiernie
ważną: wszak sprawa cała przy pewnej
nieochotności i nieostrożności kierujących
czynników mogła wywołać niepotrzebnie
nawet przesilenie rządowe, z czem się p.
Paderewski — zdaje się — nie liczył.

Odwleczenie sprawy tłumaczy się tem,
ze rząd w łączności ze sprawą apro wizacy-
i zechce może wogóle traktować sprawę za-
ufania co oczywiście rzecz całą komplikuje
czyniąc ją jedną z najbardziej zasadniczych
dyskusyi sejmowych w najbliższej przy-
szłości.

Od spazmów do absurdu!

Warszawa, 24 października.

(Od naszego warszawskiego koresp.).

Szybko przyszła do siebie Warszawa
po zdenerwowaniu strajkowem. Minęły
znowu obawy o brak tramwajów, światła,
wodociągów. Co miesiąc prawie zjawia się

teraz taką groźną i niebezpieczną chwilą
i jak dotąd, na szczęście mija, okazuje się,
zdenerwowanie było nieuzasadnione. O ile
jednak powodem zjawiania się takich zbio-
rowych spazmów są niezdrowe objawy i
agitacya bolszewicko-komunistyczna, o tyle
następstwem każdego takiego ataku, jest
powrót do coraz silniejszego zdrowia i rów-
nowagi. Świadomość siły społeczeństwa
i jego odporności na wszelkie zbrodniczej a-
gitacyi.

Sejm w drugim swoim powakacyjnym
okresie pracy, pracuje cicho i poważnie.
Nema żadnych sensacji, przyjdą dopiero:
mowa Paderewskiego i jeszcze większa —
o ile zajdzie — utworzenie się większości
sejmowej. Z jaką fizyognomią przyjechał
prez. Paderewski, o tem nie wie jeszcze
ani prawica ani lewica, więc na razie cicho.
Nowych ataków nie ma, a nawet o pewnym
podciągu amunicyjnym bez amunicyi a z
różnemi innymi pióknem i drogiemi rze-
czami z Paryża jeszcze prawie zupełnie
cicho. Czekaają, w którą stronę zwróci się te-
raz prezydent po powrocie. O rekonstruk-
cyi gabinetu na razie prez. Paderewski nie
myśli. Kwestya, jak się ułożył i ułoży sto-
sunek jego do dra Bilińskiego, jest niewąt-
pliwie jedną z najważniejszych. Na razie
wskazują pewne rzeczy na to, że i prez.
Paderewski uwierzył w Bilińskiego-od-
twórcę... podczas, gdy on jest tylko tegim
fachowcem.

Premier zaznaczył, że z rekonstrukcyą
gabinetu należy się wstrzymać aż do cza-
su utworzenia większości sejmowej. Czy
znaczy to Crifendas Graecas? W środę od-
było się zebranie przedstawicieli klubów
sejmowych o celu naradzenia się nad utwo-
rzeniem t. zw. większości. O jej szansach

63

JAN MROCZEK

ROZBITKI.

Powieść z początku XIX. wieku

(Ciąg dalszy)

Tylko wczesnym rankiem, gdy pogoda
pozwalała na to, wojewoda sadywał na w el-
kiej tarasie ogrodowej, z której drzwj oszkie-
lone z salonu wiodły. Schowany w głębokim
fotelu siedział zamysłony i pociągły. Brzyka
jego nieogolona twarz powleczoneą trupią
żółcią, ożywiła się nerwowymi drgawkami,
które zdawały się być jedynym świade-
ctwem, że ten człowiek żyje jeszcze. Szklane
nieruchome spojrzenie, utkwiłone w prze-
strzeń ogrodu zdawało się wskazywać, że ja-
dina jakaś ciężka myśl zaprzęta jego umysł.

Z prawej strony fotelu, pod ręką, stał nie
wielki marmurowy stolik z różowego nakra-
pianego marmuru, a na srebrnej tacy imbry-
czek z kawą i filiżanka, nie dale której kilka
okładek jeszcze bursztynowego płynu widać
było. Srebrny, duży dzwonek sprężynowy,
stał najbliżaj pod ręką.

I tak siedział ten królik Tulczyński długo
i niernie. Nareszcie ręka leniwie się pod-
niosła i dzwonek kilkakrotnie nacięła. Na

jasny i dzwiczny głos dzwonka, wszedł Bi-
stecki.

Wojewoda, nie zmieniając swojej pozy-
cyi, zapytał:

— Przyszedł doktor?

— Nie, Jaśnie Panie.

— Gdy przyjdzie dasz mi znać.

— Dowiadywał się tu je zcze z wczora
jakiś starszek, który z Jaśnie Panem konie-
cznie widzieć się pragnął.

— Czy w interesie?

— Nie chciał powiedzieć. Kazał tylko za-
meldować Jaśnie Panu, że nazywa się Kuźma.
Wojewoda, zamiast odpowiedzi, leniwie
podniósł rękę i niemym ruchem zrobił, jakby mó-
wił: możesz już odejść.

I znowu zapadł w zadumę.

Oczy mu trochę ożywiły się, a na żółto-
pęgamimowem czole, zmarszczkami poora-
nem, widać było przesuwanie się jakichś
myśli.

— Kuźma... Kuźma... — szeptał. Czyż-by
to był ten sam?

I znowu umilkł jakby zapomniał o wszy-
stkiem.

Po kwadransie może ukazała się siwa
sztywna postać Bisteckiego. Wojewoda leni-
wie głowę ku niemu odwrócił.

— A co tam?

— Wiedmożny pan konsyliarz Hulewicz
przyjechał.

Potocki obojętnie rzucił:

— A... dobrze. Grykołowski jest?

— Czeka na Jaśnie pana.

Zamknął. Bi-tecki czekał na dalszy rozkaz
— Podaj mi rękę...

Podniósł się z trudem, na ramieniu Bi-
steckiego wsparłszy się i wielkimi drzwiami
ogrodowemi do salonu po-zedł.

Z Grykołowskim konferencya trwała nie-
długo.

Doktor wracając, na dziedzińcu spotkał
się z Hulewiczem. Rozmawiali chwilę.

— Jakże zdrowie wojewody? — spytał
Hulewicz.

Grykołowski spojrział na niego, jakby
chciał coś powiedzieć i zawał się.

— A no... nieosobliwe — rzekł.

— Cóż tam właściwie? Nerki, śledziona?

— Wszystko... a największą chorobą —
straszne przygnębienie. Jakaś głęboka apa-
tya... Nie chce jeść, mówić, spać — tylko mil-
czy uponczywie.

— Pan komysarz dokąd?

— Wzywał mnie wojewoda.

— Tam już ktoś jest... jakiś starszek?

Gdy Bistecki owego starszka do gabi-
netu wojewody wprowadził, wojewoda siedział
w wolterowskim głębokim fotelu, tak, że
szczupłą jego postać tonęła zupełnie w ścia-
nach fotelu.

Owym starszkiem był Kuźma.

Urzawszy go Potocki, głową skinął na
powitanie, fotel naprzeciwko siebie wskazał i
cietym, zmęczonym głosem rzekł:

— Siadaj pan.

(C. d. n.).

pisalem. Ważnem jest, że na zebranie to przyszli i przedstawiciele Narodowego Zjednoczenia ludowego z p. Skulskim na czele. Zjednoczone stronnictwa ludowe, grupa ks. Adamskiego (Chrześć. Dem. klub robotni), Narod. Związek robotn. oraz Nar. Zjedn. lud. utworzyłyby większość zwłaszcza gdyby się do nich jeszcze przyłączyli „konstytucyjni“ i „Mieszczanie“. Ich budowa cała tak się przedstawia:

Polskie stronnictwa ludowe	118
Zjednoczenie nar. lud.	67
Grupa ks. Adamskiego	16
Narodowy Związek robotn.	17
Partya konstytucyjna	15
Mieszczanie (poseł de Rosset)	12
Razem	245

Poza nawiasem tej „większości“ byłby narodowi-demokraci i socjaliści. Nie po trzeba ukrywać, że zjednoczenie nar. lud. jest do nar. dem. bardzo zbliżone (p. Dubanowicz) i że ono uczymy wszystko, by je odciągnąć od „większości“ względnie z nią razem do niej wejść, ba! jak znowu bardziej lewicowe elementy z pośród ludowców wciągnęłyby socjalistów — zatem możliwą jest taka większość, do której wejda wszyscy posłowie — czyli żadna. Byłby to najoczywistszy absurd parlamentarny!!

To też zapytanie, bardzo mi na miejscu postawione przez Nar. Zjednoczenie Ludowe, czy udział Związku nar. lud. (tendencji) byłby w tej większości dopuszczalny. Związek robotniczy i Polskie stronnictwo ludowe odpowiedziałyby oczywiście przecząco.

Zjednoczenie ludowców stworzyło możność dyskutowania nad większością w Sejmie i ludowcy myśl tę popierają rzetelnie, równie rzetelnie, jak narodowi-demo-

kraci, którzy nie mogą pojąć, że już minął dla nich „wieki złoty“, nie chcą dopuścić do jej utworzenia. Dzień 2 przyniesie może pewne wyjaśnienie.

Sprawa Spiża i Orawy.

W ostatnich dniach odbyło się w Radzie powiatowej w Nowym Targu posiedzenie naczelników i asesorów gmin powiatu nowotarskiego, na którym zapadła następująca uroczysta uchwała: „Zebrani na sesji naczelnicy i asesorowie powiatu Nowotarskiego, dowiedziawszy się, że okręg Kiezmarski, Lubowski i Czadecki nie mają należeć do obszaru objętego plebiscytem, protestują przeciw temu najenergiczniej i jaknajenergiczniej oświadczają imieniem ludności powiatu, że się na to bezwarunkowo nigdy nie zgodzą. Ostrzegają, że ludność jest gotowa do użycia wszelkich nawet najsłabszych środków w walce z czeskim zaborcą i pomy nie spoczna, aż okręgi Kiezmarski, Lubowski i Czadecki nie będą definitywnie do Polski przyłączone“.

Pod uchwałą powyższą widnieją podpisy Prezydium Rady powiatowej, oraz reprezentantów gmin Nowego Targu, Zakopanego, Czarnego Dunajca, Szczawnicy Niżnej i Wyżnej, Kościeliska, Dębna, Rokitnic, Rdzawki, Podczernowego, Dzianisz, Knurów, Szlachetowice, Sromowice Wyżni i Niżni, Sieniawy, Długopola, Ponie, Bukowiny, Skrzypnego, Biełki, Gronkowa, Ossowskiej, Huby, Szymbarku, Wróblewki, Starego Bystrego, Ludzimerza, Mizemce,

Kluszkowice, Maruszyny, Brzegów, Poronina, Knauszowa, Szaflar, Sieniawy, Białego Dunajca, Maniów, Murzasichla, Białki, Ratulowa, Rogoźnika, Chabówki, Gronia, Krościenka n. D. i Ochotnicy.

Mazurzy pruscy wlerzą w Polskę i nie opuszczą jej.

Jaki skutek wywierają na energiczne, zdecydowane jednomyślnie z pośród Mazurów pruskich aresztowania i prześladowania, świadczy najlepiej list, ogłoszony w „Mazurze“, wychodzącym w Szczytnie.

„Szanowny Panie Redaktorze! Może mi pan przysłać książki do czytania“

Raduję się bardzo, że redacy moi Mazurzy o nas tu w więzieniu myślą i nas w listach wspominają.

Dla mnie to więzienie jest honorem i sławą, a honorem i sławą my Mazurzy zwyciężymy. Im dłużej nas tu w więzieniu trzymać będą, tem więcej głosów otrzyma Polska.

Żaden rozumny Mazur nie wierzy w Hensela, Skowronka ani Wargitkiego (działacze antypolski). W Skowronka wierzy tylko ten, który nie wie o tem, że skowronki na zimę odlatują, a więc już ich niema.

My Mazurzy, a mianowicie my w więzieniu wierzymy w Matkę naszą, która nas nie opuści i postara się, aby nas uwolniono z więzienia, gdzie niewinnie siedzieć musimy.

Ci, którzy nas prześladowają, nie odbiorą naszych głosów, bo tysiące Mazurów oburzeni są na prześladowanie swoich braci

DR. E. BYK.

Z TOW. SZTUK PIĘKNYCH.

Wystawa Damazego Kotowskiego.

Dziwnym trafem wpadła mi właśnie teraz w ręce mała, niepozorna, książeczka, wyglądająca raczej na liche notesik, niż na to, czem była w rzeczywistości t. j. na katalog wystawy obrazów Damazego Kotowskiego, urządzonej w naszym Tow. sztuk pięknych jeszcze w r. 1892. Od tego czasu Kotowski prawie nic nie wystawiał we Lwowie. Tem milszego powinien doznać przyjęcia obecnie, gdy się po 27 latach przypomina naszemu społeczeństwu.

Niestety, o ile zauważyliśmy, zainteresowanie dla tej wystawy jest bezwarunkowo za słabe nie tylko w odniesieniu do osoby malarza, który swego czasu szereg lat spędził w naszym mieście i należał tu do rzędu artystów bardzo wziętych, ale także i w stosunku do wartości artystycznej wystawionych obecnie dzieł.

Nie znamy dziś żadnego obrazu z poprzedniej wystawy, nie możemy więc przeprowadzić pouczającego wielce porównania między dawniejszą, a obecną twórczo-

ścią artysty. Dzieła teraz wystawione dają się przeważnie z ostatnich lat działalności Kotowskiego, która rozciąga się na portret i wogóle kompozycję figuralną, jak i pejzaż i utwory rodzajowe.

Człowiek o niezwykle intensywnej wrażliwości nerwowej, ulegający bardzo łatwo zmiennym nastojom psychicznym, który zatem o wiele silniej od innych reaguje na zewnętrzne podmioty, płynące czy to wprost z otoczenia, czy też z ogólnych warunków życia, musi z natury rzeczy w swej artystycznej twórczości zdradzać pewną zmienność natchnienia wewnętrznych popędów twórczych — zmienność wielce zresztą interesującą ze stanowiska psychologii twórczości. Stąd też widoczny jest różny stopień przejęcia się „tematem“ czy „treścią“ artystyczną utworu, stąd różnica wartości rozwiązań twórczych problemów w ich zewnętrzny wyrazie.

Zawsze jednak i wszędzie znać doskonałe opanowanie technicznych arkanów sztuki tembardziej godne uwagi podkreślenia u Kotowskiego, że zdobyte, a raczej wprost wywalczone w długoletniej wytrwałej, samodzielnej pracy po przez liczne zawody eksperymentowania ze strony samouka; bo tym prawie jest nasz artysta.

Słusznie też podniósł już ktoś, że Kotowski, jako malarza cechuje przede wszystkim prawość. A widać to tak w artystycznym pojęciu i ujęciu tematu, jak w

jego technicznym opracowaniu. Kotowski owiem stroni od wszelkiego efekciarstwa, unika ułatwień taniach; znać w jego utworach przede wszystkim sumienne studium przedmiotu czy modelu. Nie znajdzie też u niego ani jednego obrazu malowanego z pamięci, czy z „fantazy“ bez modelu, bez studium lokalnego. To też owo, aż do drobności w szczegółach doprowadzone badanie i rozważanie każdego n. p. listka czy kwiata w pejzażu (np. w „Bodakach“, przeniesionych potem na duży pejzaż przedstawiający „Strumyk pod lasem“) lub równie sumienne studium głowy, czy rąk i szczegółów wyszywań na odzieży modelu (np. w portrecie p. L., czy w obrazie przedstawiającym „Dziewczynkę huculską w stroju świątecznym“, rozpraszając może uwagę widza i utrudnia uchwycenie wyrazu właściwego portretowi, czy pejzażowi, o co artyście w pierwszej linii chodzi. Kotowski jednak umie to wszystko zestawiać obok siebie, że to nie razi oka, umie to połączyć w całość zwartą, artystycznie zamkniętą w sobie, a pełną niekiedy finezji w wykonaniu.

Każdego, nawet laika, od razu, już na pierwszy rzut oka uderzyć musi przede wszystkim podziwianą godne opanowanie rysunku, uchwycenie konturu i perspektywy. Nigdzie na żadnym z sześćdziesięciu

Bóg jest z nami Mazurzy, a my tu za Wami! Tu w więzieniu świadczyć będziemy. Bóg to sprawi, że znajdą się ludzie, którzy jak Mojżesz i Aaron wyprowadzą nas z niewoli egipskiej.

Mili Mazurzy! Znam ja Polskę, jak mój palec. Niech tylko prawda wyjdzie na wierzch! Dosyć tego kłamstwa. My więc przeszli i przetrzymali, niż te fajne pany, które na naszą Ojczyznę szynfuła.

Bóg wysłucha naszych modłów dla moich braci Mazurów.

Pozdrowienie serdeczne z więzienia

Z Bogiem do zwycięstwa

Franciszek Zieliński
w więzieniu w Olsztynie.

Z Sejmu.

O zaopatrzenie armii przed zimą. — Dodatki drożyzny dla posłów. — Chęć ożywienia gospodarki narodowej. — Sprawozdanie komisji aprowizacyjnej.

WARSZAWA. Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu p. Anusz referował zmianę art. 6 ustawy o rzeczowych świadczeniach wojennych. Celem tej zmiany jest przedłużenie postępowania rekwizycyjnego, aby zaopatrzyć należycie armię przed zimą nie dotykając ludności mniej zamożnej. Ustawę przyjęto w drugiem i trzeciem czytaniu.

Punkt drugi porządku dziennego, dotyczący ustawy o powołaniu pracowników do czynnej służby wojskowej, usunięto z porządku dziennego.

W sprawie punktu trzeciego o zmianie paragrafu 9 ordynacji wyborczej do Sejmu (płace posłów i urzędników Sejmowych) oświadcza marszałek, że konwent seniorów

kilku utworów nie widać niedorysowania, może raczej w niektórych pejzażach zwraca uwagę zbyt drobniawego traktowania szczegółów. W szafowaniu zaś walorami kolorystycznymi odczuć się daje raczej pewna powściągliwość w rzucaniu pełnych, silnych i zdecydowanych plam barwnych, tak powszechnie przyjętych i z predykcją stosowanych w naszym malarstwie dzisiejszej doby. Kotowski kontynuuje pod tym względem dawniejsze tradycje malarstwa atelierowego (szczególnie o ile chodzi o portret). Nigdzie też u niego nie widać żadnych jaskrawości, nie ma brawurowania efektami świetlnymi czy kolorystycznymi. Oko z końcem jakimś uczuciem spokoju przesuwają się po wystawionych utworach.

Widać to w „Nocnym dyżurze“, niewielkim obrazku pastelowym, gdzie w jakiejś stacji obserwacyjnej dwaj młodzi ludzie zdrzemnęli się znużeni i owianymi światłem padającym na stół z pod zielonej umiary.

Nawet „Zima w Karpatach“ w swej bielej opromienionej różowymi refleksami słońca, na której żywo odbijają żółto-brunatne plamy krów, czy bogate w kolory „Swaty“ i inne utwory są tak stonowane w barwach, samych w sobie silnych, że dają w rezultacie efekty bardzo spokojne.

(Dok. nast.)

uchwalił, aby do regulaminu sejmowego wstawiono ustęp, iż oprócz dyet posłowie pobierają w czasie sesji sejmowej nadzwyczajny dodatek drożyzniany w wysokości 600 marek miesięcznie począwszy od 1. listopada b. r. Oprócz tego konwent seniorów proponuje upoważnić marszałka Sejmu do zorganizowania kontroli posłów na posiedzeniach plenarnych i komisyjnych. Sejm zgodził się na oba te wnioski.

Marszałek zawiadamia, że odtąd przy wejściu do sali wyłożona będzie lista na której każdy poseł będzie się musiał zapisać.

Sprawę ratyfikacji układu z Francją, — tyczącą emigracji robotników polskich — odczono na żądanie komisji. Znajdzie się ona na porządku dziennym czwartkowego posiedzenia Sejmu.

Przystąpiono do obrad nad sprawą ochrony pracy i robót publicznych na podstawie wniosku posła Barlickiego i tow. w sprawie robót publicznych i pomocy dla bezrobotnych. Referent Waszkiewicz oświadczył, że złączone komisje postanowiły ożywić gospodarkę narodową i na tej drodze znaleźć zatrudnienie dla bezrobotnych, przyczem położono nacisk na to, aby bezrobotnymi, którzy nie znajdują pracy umożliwiono przetrzymanie zimy. Przed wojną było zatrudnionych w przemyśle w Kongresówce 400.000 robotników, obecnie zaledwie 20 proc. tej liczby ma zatrudnienie przy właściwych warsztatach pracy. Nie można liczyć na to, aby w ciągu zimy dało się zatrudnić wielką ilość bezrobotnych, a całkowite uruchomienie warstatów pracy jest kwestią lat. Dotychczasowym usiłowaniom dostarczenia pracy brakowało planu i jednolitości i umiejętności wyzyskania krajowych źródeł pracy. Walka z bezrobociem musi być połączona z gospodarczą akcją kraju. Komisje wnoszą, by powołano do życia miedzyministeryalny komitet gospodarczy, któryby podjął akcję gospodarczą odbudowy kraju. Ponadto powinna być powołana rada go podarcza jako organ doradczy przy owym Komitecie. W skład jej powinni wejść przedstawiciele Sejmu, związku pracodawców i związku robotniczego. — Celem ożywienia produkcji przemysłowej w kraju należy zaradzić brakowi węgla, powiększyć i porządkować, uruchomić fabrykę wagonów i t. d. Ponieważ jednak przy pomocy najbliższej koniunktury nawet nie da się od razu uruchomić całego przemysłu, przeto sprawa robót publicznych ma pierwszorzędne znaczenie w walce z bezrobociem. Roboty publiczne muszą być rozszerzone i prowadzone celowo. W dalszym ciągu omawia mowca skutki emigracji i oświadcza, że komisje stanęły na stanowisku, aby Sejm wezwał Rząd do uregulowania kwestyi emigracji i zapewnił emigrantom drogą umów państwowych dogodniejsze warunki pracy. Ponadto komisje wnoszą, aby rozszerzyć na zimę akcję zapomogową dla bezrobotnych. Po referacie p. Waszkiewicza Sejm uchwalił wszystkie rezolucje zaproponowane przez połączone komisje.

Posel Grzędzielski referował sprawozdanie komisji aprowizacyjnej i stwierdził, że większość komisji w kwestyi zbożowej stoi na stanowisku wolnego handlu. Jedynie wolny handel ożywi spekulację i inicjatywę prywatną i da życiu gospodarczemu odpowiedni rozmach. Mowca występuje przeciw zasadzie sekwestru bardzo utru-

dnionej z powodu braku ukwalifikowanych sił administracyjnych. Większość komisji odrzucając sekwestr godzi się na pokrycie koniecznego zapotrzebowania kontyngentem. Komisja przedkłada szereg rezolucji, z których jedna wzywa rząd, aby jaknajprędzej sprowadził z zagranicy brakujące środki żywności, a druga do wydania zarządzeń, zaostreżających przepisy przeciw przemycaniu zagranicę i tajnemu gorzełnictwu. Na propozycję marszałka dyskusję odroczone.

Po odesłaniu do komisji kilku wniosków nagłych rozpoczęto dyskusję nad nagłością wniosku p. Zamorskiego w sprawie nieuzasadnionego przytrzymania w więzieniu osób aresztowanych w sprawie zamachu stanu w lipcu br. Chodzi tu o afere porucznika Skrudulika. Gdy się okazało, że nie można skonstruować spisku, którego nie było, policja wyszukała jakieś zamedbanie w służbie porucznika i zamiast go oddać władzom wojskowym, przytrzymuje go w więzieniu. Po przemówieniu posła Kiernika, który przemawiał przeciw nagłości, nagłość odrzucono.

Następne posiedzenie we czwartek o godz. 4 popoł. Na porządku dziennym prócz innych będzie także sprawozdanie prezydenta ministrów Paderewskiego w sprawach zagranicznych.

Z obrad Związku ludowo-narodowego.

WARSZAWA. (PAT.). W przeddzień drugiego dnia obrad Związku ludowo-narodowego w którym przewodniczył p. Grabski po obszerniej dyskusji Zjazd zatwierdził program związku tudzież dokonał wyborów do Rady naczelnej, do której wszedł delegacji powiatów i posłowie. Wyrazem dyskusji były rezolucje, przedstawione przez posła Żaluskę, a które brzmią jak następuje:

1) Zjazd wzywa rząd, by gospodarzom wiejskim nie robił żadnych utrudnień przy nabywaniu gruntów z folwarków za własne pieniądze i nie kępował ich ograniczeniami oraz by pomagał kredytem na zakupno i zaprowadzenie nowych drobnych gospodarstw tym rolnikom, którzy własnych potrzebnych do tego środków nie posiadają.

2) Zjazd stwierdza jednomyślnie narodu w żądaniu natychmiastowego i ostatecznego przez konferencję pokojową rozstrzygnięcia sprawy Galicji wschodniej. Naród polski nie spocznie, dopóki ten kraj, przez wieki w skład państwa polskiego wchodzący, krwią polską i potem naszym użyźniony, nie stanie się ziową Rzeczypospolitej Polskiej częścią składową. Także ziemie na północ od Galicji wschodniej połączone zostały orężem polskim wyzwolone. Oręża tego Polska nie złoży, aż to walecznością Jej synów odzyskane nie będzie utracone aktem międzynarodowym.

Oprócz powyższych, uchwalono jeszcze szereg innych rezolucji, a między innymi rezolucję włościanina Białowasa w obronie Ziemi Czerwieńskiej, która opiewa:

Zjazd związku ludowo-narodowego wyraża całej ludności polskiej Galicji

wschodniej, a zwłaszcza bohaterskim Lwowianom najwyższą cześć i podziękowanie za niezłomne trwanie przy Polsce mimo najokropniejszych prześladowań, za męczeństwo i tży najlepszych dzieci Matki Polski, które wstrząsnęły do głębi całym narodem i były pierwszą podniętą do zjednoczenia duszy społeczeństwa, za zwycięstwo krwi i męstwa złożone przed całym światem na dowód, że ta ziemia jest polską i polską pozostać musi.

Z sali koncertowej.

„REQUIEM” SAINT-SAENSA.

Sztuka Saint-Saëns'a. Jśni z zewnątrz wszystkimi odcieniami barw i tonów, że spójnych niedoścignym „esprit” w fascynującą całość, podczas gdy na dnie jej kryje się przenikliwy i wążący wszystko naddźwiękowny rozum.

Stąd niektórzy widzą w nim albo błyskotliwego żonglera, albo też chłodnego eklektyka, zdolnego przyswajając sobie wszelkie rodzaje form i stylów. Oba zdania są krańcowo różne — i ci i tamci zapominają o tem, że między dwoma ostatecznościami leży wielka przestrzeń wypełniona — uczuciem, którego francuskiemu kompozytorowi żadną miarą odmówić nie można.

Charakterystyczny ten spłot różnorodnych pierwiastków przejawia się też dobitnie w wielkich kompozycjach religijnych Saint-Saëns'a (Le Deluge, Mora, Oratorio de Noel) widoczny jest też w Requiem op. 54 zasadniczo różnem od tego rodzaju kompozycji zwłaszcza niemieckich.

Powiedział ktoś, że w najważniejszych kompozycjach Saint-Saëns'a czuć świeży podmuch wiosny. I słusznie. Ten świeży podmuch wieje i z Requiem, dalekiego od wszelkiego patosu, przesady i nie szczerej pompy żałobnej. Mimo to całość działa nastrojem, wznoszącym się nieraz na wyżyny przejmującej grozą potęgi.

Już pierwszy usłuch rozpływa się w łagodnej a przenikliwej skandze, narzucając się z nieprzepartą mocą słuchaczowi. Potężny hymn śmierci „Dies irae” — zamyka się znowu w wyrazach skromnych, niemniej jednak silnych. „Rex tremendae potestatis” wstrząsa głębią uczucia, oddanego środkami, zadziwiającymi swą siłą a prostotą, całość zaś rozpływa się w przepięknym hymnie wyzwolenia „Agnus Dei”, zamykając dzieło tonem wzniosłego majestatu.

Tak cenić i tworzyć potrafi Francuz jedynie. Wykonawców jednak stawia tego rodzaju sztuka wobec zadań ważnych i trudnych, trzeba bowiem utrzymać subtelność miarę między różnorodnymi pierwiastkami.

Zasłużony dyrektor Soltyś doskonale zrozumiał intencje kompozytora i wczuł się przenikliwie w charakter utworu, wydobywając zeń całe bogactwo pierwiastków, o ile mu środki na to pozwalały. Soliści p. Kowalska i Sternikówna oraz p. Diani i Lipanowicz) byli doskonałi. Chór bez zarzutu prawie. Zawodziła jedynie orkiestra niezrównoważona w tonie, często nie chcąc się poddać subtelnyim wskazaniom dyrygenta. Kto jednak usławił sobie, jak trudne warunki o dobrą orkie-

stre, ten musi przymknąć oczy na te. drobizgi — i wdzięczność wyrazić tak znakomitemu dyrygentowi, jak i wykonawcom za zaznajomienie nas z ciekawem ze wszechmiar dziełem francuskiego mistrza. Szkoda tylko że pierwsze rzędy krzesel świeciły pustkami, bo i cel był szlachetny i sukces artystyczny niepośledni.

Dr. J. B.

Sytuacja na Ukrainie.

(—) Wiadoma rzecz, że Denikin powołując się na wielką kulturalną i oświatową misję Rosyi, zaproponował Ukraińcom łączność z Rosją w zamian za daleko sięgające ustępstwa autonomiczne. Projekt tego rodzaju usiłował Denikin przeformować przez wpływowe osobistości w Paryżu, a ostatnio nawet Ruś węgierska stara się uczynić przynętą dla nacjonalistów ruskich. Szczególnie znany słowianofil Kramarz próbował doprowadzić tego rodzaju ugodę do skutku, co jednak mimo silnych zabiegów nie powiodło się dotychczas. Przyczyną fiaska w tym kierunku jest szczególnie głęboko zakorzeniona nieufność Ukraińców względem Rosyi, która przez dziesiątki lat bezwzględnie tłumila ukraińskie idee wolnościowe. Dlatego też stanowisko Denikina na Ukrainie nie jest bynajmniej obecnie do pozazdroszczenia. Jawne ukraińskie organizacje, rekrutujące się przeważnie z nacjonalistycznie usposobionej inteligencji, wydają odezwy do ludności, wzywające do dezercji z armii denikinowskiej, do szarpania jej tyłów i do popierania wszelkimi siłami armii Petlury. Także prawie całą Kubońszczyznę, która w czasie wielkiej wojny światowej zyskała ogromnie na u-

świadomieniu narodowem, odwołuje wprost swoje pulki z formacji Denikina i oświadcza otwarcie że nie uznoje rządu niepodległej Rosyi i na własną rękę organizuje republikę, która ma się zjednoczyć z soborną Ukrainą.

Nie wiadomo jeszcze dzisiaj jaki obrót przyjmą wypadki w tej części Rosyi, mimo wszystko jednak Polska powinna mieć na te kwestye otwarte oczy. Mając do wyboru wielką zjednoczoną Rosję, od morza Czarnego do Bałtyku opasującą Republikę polską, a z drugiej strony nowotwór ukraiński i politycznie i kulturalnie nie mówiąc już o przemyśle wiele słabszy niż Polska, kierowani zdrową i rozważną myślą musielibyśmy tej drugiej koncepcji przyznać daleko korzystniejszy wpływ na ukształtowanie przyszłego naszego stanowiska politycznego i gospodarczego.

Łotwa a Polska.

(v) Przedstawiciele bohaterskich Łotyszów, których obrona Rygi przed Bermontem snadnie może być porównana z obroną Lwowa przed inwazją ukraińską, bawią w Warszawie i proszą o pomoc wojсковą. Polska zasadniczo pomocy tej Łotwie nie odmawia. Te wojska jednak musiałby przejsć przez obszar kowieński, a granicy tej rząd polski za żadną cenę nie naruszy, chyba na zaproszenie Litwy i za zgodą Anglii, jawnie dążąc do odbudowy etnograficznej Litwy. Na Litwie nie brak podobnie, jak na Białorusi, żywiołów, chętnych do połączenia się z Polską, mimo to jednak, a może właśnie dla tego rząd polski nie naruszy granicy kowieńskiej, chyba o ile przedstawiciele Łotwy, przekonawszy

NADESŁANE.

ARCYKSIAŻE RUDOLF

I BARONÓWNA MARY WETSER

27661

Tragiczny romans w rodzinie Habsburgów
wyświetlają dwa renomowane KINOTEATRY
Marysienka i Kopernik.

POCZĄTEK PIERWSZEGO SEANSU

w „Koperniku” o g. 3 ciei, w „Marysienka” o 3 1/2 popoł.

Litwę o braku agresywnych zamiarów ze strony polskiej i zyskawszy zgodę Anglii, umożliwi w ten sposób pomoc militarną ze strony Polski dla Litwy.

Turcja a Polska.

(—) Wśród sfer politycznych budzi się obecnie coraz żywsze zainteresowanie w odniesieniu do Turcji. Jak wiadomo, ściera się tam obecnie dwa prądy: francuski, oddziaływający przez Grecję i rosyjski. Francja, mająca inwestowane w Grecji ogromne kapitały, popiera jej dążenia do ustalenia wpływów w Turcji szczególnie w części europejskiej, a nadto Syrya nie jest w polityce kapitalistów francuskich obojętną.

Rosya natomiast przedewszystkiem do Armenii i Konstantynopola podnosi swe prawa dziedziczne.

Turcja sama zupełnie bezsilna szuka wprawdzie oparcia na jakimś trzecim czynniku, lecz Anglia, obecnie rolę opiekuna odgrywająca, w sposób całkiem egoistyczny ratuje „chorą potęgę Osmanów”.

Zresztą koalicja sprawę turecką, jako zbyt drażliwą dotychczas trzyma poza nawiasem konferencji pokojowej, czekając, aż czas sam pozakulisowo rozwiąże lub przynajmniej przygotuje do rozwiązania ten trudny problem.

Tembardziej Polska powinna czuwać, aby jej nie zepchnięto w tej sprawie do rzędu biernego widza, albowiem obszary tureckie, jako teren zbytu i źródło bogatego surowca wobec zamknięcia granic zachodnich przedstawiają na przyszłość bardzo korzystne widoki.

Dotychczas ententa patrzyła niechętnie na pretensje polskie, zmierzające do zdobycia punktów oparcia na tureckim wschodzie, dopiero w ostatnich miesiącach zaczyna powoli zmieniać swe stanowisko. Już placówki polskie w dobrze zrozumiałym interesie wszczynają energiczną akcję zmierzającą do umocnienia tamże polskich interesów.

Sprawy gospodarcze.

BANK KOMUNALNY.

(n) Ministerstwo skarbu przystępuje do wprowadzenia w życie projektu banku, który ma za zadanie realizowanie kredytów dla miast, powiatów i gmin. Instytucja ta ma się nazywać Bank komunalny.

Projekt Banku komunalnego, powstał jeszcze za czasów Rady regencyjnej, kiedy ministerstwem skarbu kierował Dr. Steczkowski. Już wtedy przygotowywany został statut instytucji mającej działać tylko w granicach Królestwa Kongresowego, atoli władze okupacyjne niemieckie sprzeciwiły się temu stanowczo, tak że rzecz musiała być zaniechana. Później rozważano myśl przeniesienia galicyjskiego Banku Krajowego do Warszawy i uczynienia zeń państwowej instytucji emisyjnej dla kredytów komunalnych i kolejowych, jednakowoż sprawa ta, której narwia-

sem powiędziawszy przeciwny był minister Karpiński nie doszła widocznie do skutku, skoro ministerstwo skarbu powróciło do pierwotnego zamiaru.

Niecierpiąca zwłoki konieczność utworzenia dla komun zakładu kredytowego, — któryby umożliwił im uzyskanie kredytów na najpilniejsze urządzenia sanacyjne i konieczne inwestycje, jest ogólnie znana. Zwłaszcza dziś, kiedy organizacje samorządne, na które spadły wielkie wydatki z zakresu działania ich połączone, cierpią na stałe i dotkliwie niedobory budżetowe, sprawa pilnej potrzeby kredytu dla nich staje się wprost piekącą. Wobec bezgranicznie prawie rosnących kosztów, racjonalna polityka inwestycyjna jedynie może wprowadzić jakąś równowagę w ich gospodarkę.

W Małopolsce załatwiał dotychczas kredyt dla związków komunalnych Bank krajowy, emitując specjalne obligacje komunalne, znajdujące na rynku walorów zawsze potrzebny zbył. W Królestwie komuny nie miały źródła kredytu, w Poznańskim skazane były na kredyt prywatny a tylko w nadzwyczajnych wypadkach odnosiły się do do kredytowej pomocy rządu.

Z chwilą powstania Państwa, obowiązek doraźnej pomocy kredytowej ograniczającej się do uzupełnienia brakujących na bieżące wydatki funduszy, spadł na rząd i skarbnicę państwowej. Od 15. grudnia 1918 do 1. lipca b. r. udzielił skarbnic państwa powiatom 65 milionów marek, miastom zaś 53 miliony. Za rządów Dra Bilińskiego ustalała ta szczytowa akcja kredytowa, tak że obecnie suma udzielonych kredytów nie przekracza kwoty 150 milionów. Przez tego otrzymowały związki komunalne z funduszy państwowych 32 miliony kredytów na potrzeby apowizacyjne. — Z innych źródeł otrzymały: 60 milionów z Polskiej Krajowej Kasy pożyczkowej przeważnie na zastaw własnych obligacji i 10 milionów z banków prywatnych.

Suma pożyczek zaciągniętych przez związki komunalne od chwili powstania Państwa a więc w przeciągu roku wynosi więc 253 miliony marek.

Bank komunalny, który wedle projektu rządowego ma objąć obowiązek udzielania wszystkich kredytów komunalnych, więc także kredytów krótkoterminowych powstaje jako spółka akcyjna miast, powiatów i gmin z kapitałem zakładowym 2 milionów marek (pierwotnie proponowano 1 milion), przy czym suma kapitału emitowanego w obligacjach, nie może przekraczać dwudziestokrotnego kapitału zakładowego, czyli 40 milionów marek. Ponieważ w miarę ustalania się stosunków zapotrzebowanie kredytu na zdrowe i racjonalne inwestycje przez komuny projektowane będzie szybko rosnąć, przewidzieć łatwo, że kwota 40 milionów, okaże się w krótkim czasie kroplą w morzu i trzeba będzie zwiększyć zakres działania banku, — albo wynaleść inny sposób kredytu. Rząd ogranicza prawo wydawania obligacji Banku komunalnego z uwagi na pojemność rynku walorów i zachowanie na nim miejsca dla przyszłych emisji państwowych, nie mniej jednak liczyć się z tem koniecznie musi, że sprawa finansowego uruchomienia związków komunalnych, ma pierwszorzędne gospodarcze i społeczne znaczenie. Organizacyjne zebranie Banku komunalnego ma się odbyć w Warszawie dnia 29. b. m.

Wilson w rekonwalescencji.

SZTOKHOLM. „Daily Mail” donosi z Waszyngtonu, że prezydent Stanów Zjednoczonych Wilson jest już w pełnej rekonwalescencji.

Sielanka nacyonalistyczna w Pradze.

CIESZYN. (Telefonem). Na wykład prof. Singera na politechnice praskiej wtargnęło 3 czeskich legionistów, domagając się usunięcia napisu niemieckiego na gmachu. Prof. Singer odezwał z tem napastników do rektora, — a wtedy jeden z legionistów, kapitan, kazał do siebie wezwać rektora. Ponieważ go zaś wtedy nie było w gmachu politechniki, wrócili legioniści na wykład i wywołali awanturę, grożąc, że o ile napis do trzech dni nie zostanie usunięty, użyją siły.

Gwałty czeskie w Cieszyńskim.

KRAKÓW. (Telefonem). Wedle ostatnich doniesień Czesi przy sposobności obchodu pierwszej rocznicy ubikacji czeskiej 28. b. m. chcieli zmusić rzemioł polskich robotników do święcenia tej rocznicy. Robotnicy stanowczo oparli się temu erorowi. Żandarmi czescy chcieli zmusić polskie dzieci do święcenia tej uroczystości. W Suchej górnej wtargnęła żandarmeryja do budynku polskiej szkoły i rozpędziła uczące się dzieci.

Komunikat wojenny.

FRONT LITEWSKO-BIALORUSKI. Wzdłuż Dźwiny na odcinku na zachód od Dryssy silny ogień piechoty. Na całym froncie silna akcja naszych i nieprzyjacielskich patroli wywiadowczych.

FRONT WOLYŃSKI. Spokój.

HALLER

Minister złodziejem.

WILNO. Utrzymuje się tu wiadomość, że litewski minister wojny gen. Mertis musiał ustąpić, gdyż udowodniono mu kradzież 2 perskich dywanów. Mertis był zależny od rządu niemieckiego.

NADEŁANE.

Galicjskie Biuro koncertowe M. Tuerka
We wtorek dnia 4-go listopada
w sali Filharmonii 22b40

KONCERT SKRZYPACZKI
ERIKI MORINI

Bilety do nabycia w magazynie nut Seyfartha.

Tylko od wtorku do czwartku
W KINIE „OLIMPIA”,
Kole Teatru miejskiego

wystąpi słynny

22443

detektyw Erich Kaiser Titz
Zbrodnia w dzień ślubu.

„Wierni obywatele republiki austriackiej“.

WIEDEN. „Staats-Korespondenz“ donosi, że byli arcyksiężęta Franciszek Salwator, Hubert Salwator, Józef Ferdinand i Henryk Ferdynand, oraz arcyksiężniczki Agnieszka, Hermina i w. ks. Alicja Toskańska złożyli oświadczenie, iż zrzekają się wszelkich praw członków domu habsbursko-lotaryńskiego, zrzekają się wszelkich praw do tronu, płynących z owych tytułów i uważają się za wiernych obywateli republiki austriackiej. Rząd austriacki uznał tę deklarację za wystarczającą i oświadczył, że rozporządzenie o wydaleniu nie obejmuje tych osób.

Gospodarka niemiecka nad Bałtykiem.

KRAKÓW. (Telefonem). Łotewskie Biuro prasowe donosi oficjalnie, że w Mitawie rozwiązano wszystkie władze łotewskie, a urzędników wydłono z urzędów. W kraju krąży banknoty zachodnio-rosyjskie, drukowane w Niemczech. Niemcy mają tak wielki tu wpływ, że urzędowym językiem rządu rosyjskiego jest język niemiecki. Niemcy stworzyli nadto wschodnio-pruski bank kolonizacyjny, popierający kolonizację niemiecką w krajach nadbałtyckich.

Fiasko przedsięwzięcia Bermonta.

WIEDEN. B. K. z Londynu. Wedle ostatnich wiadomości z Rygi, przedsięwzięcie Bermonta można uważać za zupełnie nieudane awanturę. Przedsięwzięcie to miało o tyle widoki o ile by mu się było udało wziąć Rygę. Ponieważ to się nie powiodło w pierwszym ataku, można rzec, że Bermont chciałby się teraz wycofać z całej tej sprawy. Wedle doniesień prywatnych z Rewalu, Bermont ma szukać kontaktu z misją ententy w Rewalu, a to celem rozpuszczenia swoich sił.

Łotwa układa się z bolszewikami.

KRAKÓW. (Telefonem). Wedle doniesień z Kopenhagi, bolszewicy rozpuszczają wiadomości, że rząd łotewski powiadomił rząd sowieński o gotowości do rokowań pokojowych.

Kaukaz przeciw Denikinowi.

KRAKÓW. (Telefonem). Wedle relacji bolszewickich bunt ludów kaukaskich przeciw Denikinowi coraz bardziej się rozszerza.

Denikin aresztuje i rozstrzeliwa Ukraińców.

(st) Pisma ruskie donoszą, że aresztowano w Kijowie Lwa Krasnego, b. ministra żydowskich spraw, a prócz niego więcej niż 500 ze słabszych wojskowych. Aresztowano również znanych kooperatystów robotniczych Kowala i Denisenka. Miano zaś rozstrzelać wybitnego ukraińskiego socjalno-revolucjonera Lubczenka i P. Sztajnhalla, brata b. ukraińskiego posła w Berlinie.

W ROCZNICE PAMIĘTNYCH BOJÓW o polskość Galicyi Wschodniej i uratowania tej części Rzeczypospolitej dla kultury Zachodu, rozpoczynamy druk cyklu fejetonów p. t.:

W OBRONIE NAJŚWIĘTSZYCH DÓBR,

stanowiących treść wysoce aktualnych, dotąd nigdzie nie ogłoszonych i sensacyjnych w swych newelacjach

PAMIĘTNIKÓW KS. DZIEKANA PANASIA

sławnego uczestnika walk listopadowych, obrońcy Przemyśla i organizatora polskich sił wojskowych we Wschodniej Galicyi w przededniu rewolucyi ukraińskiej.

Znany dziś szeroko w Polsce autor tych pamiętników z historyczną wiernością kreśli w nich dzieje pamiętnej samoobrony polskiej niemal od pierwszej chwili rozpadnięcia się Austrii, które dziwnym zbiegiem okoliczności zeszło się z pojawieniem się na ziemi polskiej zwolnionych ze szponów austriackich więźniów legionowych z Marmaros-Sziget.

Czytelnik polski będzie teraz miał możność po raz pierwszy zapoznać się z wiarygodnym stanem wypadków, które w czas zmory ukraińskiej dochodziły do nas w telegraficznych niemal skrótach za pośrednictwem tajnych biuletynów.

Owe fantastyczne wycieczki ks. Panasia w pancernym samochodzie po ulicach Przemyśla, legenda działań jego osobistych i jego najbliższego szczupłego otoczenia, o których z niepoohamowaną wściekłością pisał przed rokiem gazety „zwycięskiej“ „Ukraińcy“, znajdują w mającym się drukować pamiętniku najbardziej autentyczny wyraz.

PAMIĘTNIK KS. PANASIA

odtworza również z chwalebą szczerością udział i rolę wszystkich aktorów listopadowych wypadków; przed oczyma czytelnika przesuwają się typy austriackich generałów o polskim nazwisku, którzy w chwili rozpadu ich c. k. ojczyzny, gotowi byli wprowadzić stanąć na czele polskich sił zbrojnych, czekali jednak na odnośny rozkaz z... Wiednia; poznaje się tu z bliska ciężki i ofiarny trud organizowania P. O. W. przez nielicznych polskich oficerów w rozkładającej się armii początkowo chaos organizacyjny, munirowanie, teatralność austriackich wojaków i bohatersko-awanturnicze wycieczki pierwszych patroli polskich, rzucających się w kółko na doskonale uzbrojone stanowiska i postawki c. k. armii.

ZBOJNA OBRONA PRZEMYŚLA

której początkową podstawą operacyjną było Zasanie, stanowi pierwszą część pamiętników; kolejny rozwój wypadków od ufortyfikowania Zasania aż do radosnej chwili połączenia się z bohaterską załogą Lwowa, wypełnia dalsze kartki dzieła, nędnego wysoce ciekawym i interesującym przyczynkiem do dziejów nieugiętej walki

O POLSKOŚĆ GALICYI.

Każdy, komu drogiem jest wspomnienie zeszłorocznych ofiarnych zmagani w obronie najświętszych dóbr, ktokolwiek pośrednio lub bezpośrednio uczestniczył w tych walkach, lub radby tylko dowiedzieć się jak wyglądały wypadki w relacji najczynnieszego ich uczestnika, czytać będzie pamiętniki ks. Panasia

W WIEKU NOWYM

z niesłabnącem zainteresowaniem i wdzięcznością dla kapłana-patrioty, który w czas gorącej potrzeby Ojczyzny — nie pomny świeżo przeżytych cierpień w Marmaros-Sziget — stanął karnie w szeregu walczących i nie pozwolił kurczyć granic Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Ukraińcy do państw ententy i całego świata.

(st) „Wpered“ pomieszcza tekst odezwyządu ukraińskiego do mocarstw ententy i całego świata z gorącym i stanowczym protestem przeciwko postępowaniu i gwałtom Denikina i jego armii. Odezwa ta podpisana jest przez prezydenta ministrów Mazepę i ministra spraw zagranicznych Andrzeja Lewickiego. Przedstawiwszy szczegółowo i w jasnym świetle zarzuty swoje przeciw Denikinowi, stwierdzają Ukraińcy, że dla szczytowania krwi wysłali do niego delegację dla rogowania, lecz Denikin nie chciał w ogóle z nią rozmawiać i przedstawił przez „nieodpowiednią swoją delegację“ haniebne warunki Ukraińcom. Straciwszy więc nadzieję porozumienia z Denikinem, zwraca się rząd ukraiński, w imię prawa i sprawiedliwości, do państw zachodnich, aby zmusiły Denikina do opuszczenia terytorium Ukrainy i umożliwiły w ten sposób rządowi ukraińskiemu ustanowienie ładu i spokoju na wojej ukraińskiej z emi.

Denikin rozwiązał ukraiński Czerwony Krzyż w Kijowie.

(st) „Kijewskaja Żizn“ donosi, że komenda Denikina poleciła zlikwidować ukraiński „Czerwony Krzyż“ w Kijowie, a majątek przekazać „Wszecchrosyjskiemu Związkowi ziemskiemu“.

Angielska Rada ministrów za prowizoryum w Galicyi wschodniej.

KRAKÓW. (Telefonem) Warszawski korespondent „Głosu Narodu“ donosi, że według nadeszłych z Paryża wiadomości, Rada najwyższa otrzymała z Londynu depeszę, iż angielska Rada ministrów oświadczyła się w kwestyi Galicyi wschodniej za stanowiskiem Lloyd George'a, czyli za pozostawieniem Galicyi wschodniej w rękach polskich tymczasowo.

Odpowiedź Anglii jest jednak wystylizowana w tym tonie, że dopuszcza ponowne wzięcie pod obrady Rady najwyższej całego zagadnienia. Bezpośrednim efektem odpowiedzi londyńskiej jest dalsze odroczenie sprawy Galicyi wschodniej na nieograniczony okres czasu.

Bolszewicy znowu górá?

ROZPACZLIWE POŁOŻENIE ARMII DENIKINA.

Kraków. (Tel.) Wedle doniesień z Paryża, Rada naczelna koalicyjna otrzymała autentyczne wiadomości, że odwrót wojsk Denikina odbywa się wśród niebываłych paniki, a wogóle armia gen. Denikina znajduje się w rozpaczliwym położeniu.

KOZACY PRZECHODZĄ NA STRONĘ BOLSZEWIKÓW.

Kraków. (Tel.) „Telegr. Komp.“ donosi z Paryża, że bolszewicy donoszą oficjalnie

o przejściu kilku pułków kozaków Oremburskich na stronę wojsk sowieckich; a podobne usposobienie ma panować wśród kozaków uralskich.

BOLSZEWICY POD PETERSBURGIEM ODZYSKALI INICYTYWĘ.

KRAKÓW. (Telef.). Donoszą z Kopenhagi, że wbrew wiadomościom rozpuszczanym przez wojska kontrrewolucyjne inicjatywa na froncie petersburskim przeszła w ręce bolszewików, a niebezpieczeństwo osaczenia czerwonej armii absolutnie minęło.

Skandaliczna afera.

WARSZAWA. (Telefonem) W związku ze znanem skonfiskowaniem przez Prokuraturę wojskowej komisji śledczej towarów, które usiłowano przemyścić z Francji do Polski w pociągach wojskowych, zjawił się wczoraj u marszałka Sejmu Trąpczyńskiego wi-

ce minister spraw zagran. Skrzyński z przedstawicielem misji francuskiej.

Wogóle cała sprawa owej konfiskaty — jak słychać — nabiera bardzo poważnego znaczenia. Krążą pogłoski, że ambasador francuski interweniował osobiście w tej sprawie u ministra spraw zagran.

Naczelnik Państwa w Poznaniu.

POZNAŃ. (PAT.). Uroczystość dnia dzisiejszego miała charakter na wskróś wojskowy. Po otwarciu Muzeum wojskowego o godzinie 11 min. 45 odbyła się przed zamkiem rewia załogi poznańskiej. Naczelnik Państwa w otoczeniu świty i oficerów stanął tuż obok zamku, naprzeciw ustawili się orkiestry piechoty i 3 pułku ułanów. Na czele defilujących wojsk szedł generał Dowbor-Muśnicki. Przed Naczelnikiem przedefilowały kolejno oddziały piechoty, karabinów maszynowych, saperów, artylerii lekkiej i ciężkiej, pułk ułanów gnieźnieńskich, dwa szwadrony 3 pułku ułanów. W czasie rewii przelatywał samolot nad zamkiem. Po rewii Naczelnik Państwa osobiście i planował wychowanków szkoły oficerskiej w Poznaniu oficerami wojsk polskich przy czem wygłosił krótkie okolicznościowe przemówienie. Następnie Naczelnik wśród entuzjastycznego zgromadzonej publiczności powrócił na zamek. Wkrótce potem udał się na śniadanie, wydane na jego cześć w Dowództwie Okręgu generalnego.

Powrót Naczelnika Państwa.

WARSZAWA. Naczelnik państwa dziś o godzinie 8.30 przybywa z Poznania do Warszawy.

Organizacja plebiscytu na Górnym Śląsku.

PRAGA. Cz. B. P. z Paryża. Najwyższa rada koalicyjna pod przewodnictwem Pichona uchwaliła instrukcję dla komisji, której powierzono organizację plebiscytu na Górnym Śląsku. Wskutek zażalenia delegacji polskiej rada najwyższa poleci komisji dla spraw polskich, ażeby zbadała kwestję przygotowania przez Niemców na Górnym Śląsku wyborów do gmin, których to wyborów nie wolno rozpisywać na Górnym Śląsku aż do przybycia komisji plebiscytowej.

(—) Po ugodzie rumuńsko-ukraińskiej wypłynął znowu na widownię Wasyl Habsburg. Ostatni numer pism kamienickich ogłasza w krótkich, ale wymownych słowach historię tego paźernego kandydata na wysokie godności.

Okazuje się mianowicie, że po zajęciu Pokucia przez Rumunów Wilhelm Habsburg dostał się w moc wojsk rumuńskich i został internowany. Jednawoż Pethura nie zapominał o swoim „witezium“, który w wojnie z Polakami „ofiarnie“ kandydował o tron i wykołatał od Rumunów jego uwolnienie. Oficerowie rumuńscy odstawili Wa-

Litwini chcą zawrzeć rozejm z bolszewikami.

WIEDEŃ. (Telef.). Według wiadomości z Berlina, litewskie Biuro informacyjne doniosło pod datą 23 bm., że pełnomocnicy rządu litewskiego udają się do Donpatu, by wziąć udział w rokowaniach z bolszewikami. Według tej informacji, rząd litewski postanowił zawrzeć z rządem sowietów zawieszenie broni.

Informacja powyższa pochodzi wprawdzie z litewskiego Biura informacyjnego, ponieważ jednak przesłana jest drogą na Berlin, przeto wymaga jeszcze sprawdzenia.

Przed plebiscytem w Prusiech wschodnich.

WIEDEŃ. (Telef.). Korespondent „Berl. Tagblattu“ z Olsztyna donosi, że wszystkie stronnictwa niemieckie na pruskim obszarze plebiscytowym podały sobie ręce do wspólnej walki o utrzymanie całych Prus Wschodnich w rękach niemieckich. Prezydent okręgu olsztyńskiego rozwinął wprost urzędową agitację, nie przebiegającą w środkach, a nawet sam osobiście objeżdża okręg wygłaszając agitacyjne mowy, rozdał zapomogi, przydziela środki żywności itd.

Zamach na redak. „Rozwoju“.

LÓDŹ. Wczoraj koło godz. 10 i pół wieczorem nastąpiła w lokalach redakcyi „Rozwoju“, gdzie mieszczą się maszyny, wybuch wskutek rzucenia bomby przez okno. Eksplozja uszkodziła maszyny, pasy transmisyjne itd. Sprawcy zamachu dotąd nie wykryto, Śledztwo w toku.

Katastrofa węglowa w Niemczech.

WIEDEŃ. (Telef.). Z Berlina donoszą, że katastrofa węglowa w Niemczech przybiera olbrzymie rozmiary. W Wintenbergu i Saksonii wstrzymano na niedziele i święta wszelki ruch kolejowy, zarówno osobowy, jak ciężarowy. W Prusiech ograniczono liczbę pociągów do minimum. W Frankfurcie nad Menem i w kilku innych miastach zamknięto elektrownie. Tramwaje stoją.

Niezwykła karyera.(?)

(—) Po ugodzie rumuńsko-ukraińskiej wypłynął znowu na widownię Wasyl Habsburg. Ostatni numer pism kamienickich ogłasza w krótkich, ale wymownych słowach historię tego paźernego kandydata na wysokie godności.

Okazuje się mianowicie, że po zajęciu Pokucia przez Rumunów Wilhelm Habsburg dostał się w moc wojsk rumuńskich i został internowany. Jednawoż Pethura nie zapominał o swoim „witezium“, który w wojnie z Polakami „ofiarnie“ kandydował o tron i wykołatał od Rumunów jego uwolnienie. Oficerowie rumuńscy odstawili Wa-

syła do Chocimia, a tam odebrali go oficerowie ukraińscy. W głównej kwaterze przyjął go Pethura wśród wyszczególniających oznak zaufania.

Obeonie austriacki „pobijacz“ jest pułkownikiem ukraińskim i nazywa się Wasyl Wyszywanyj, jako, że dostojną jego pierś ozdabia „krosno“ wyszywana koszula.

Naprawdę — elastyczne są przekonania wielkich awanturników i zarówno w szkarłatnej tunice, jak i w zgrzebnej koszuli dobrze się czują, byle ratować c. k. nadszanie.

Wznowienie międzynarodowej komisji telefonicznej.

WARSZAWA. (Radio z Paryża) Z Berna szwajcarskiego donoszą, że Rada związkowa postanowiła wznowić międzynarodową komisję telefoniczną, o którą dopominały się państwa sąsiadujące ze Szwajcaryą. Komunikacja ta wejdzie w życie już za 8 dni.

8 godzinny czas pracy na kolejach belgijskich.

WIEDEN. (B. K. z Brukseli) Z dniem 3 listopada br. zaprowadzony zostanie na belgijskich kolejach państwowych 8 godzinny dzień pracy.

Czeski Sejm dwuizbowy.

WIEDEN. (Telef.) Z Pragi donoszą, że na czeskim Zgromadzeniu narodowym będzie zgłoszony wniosek o Sejmie dwuizbowym. Druga izba ma być utworzona pod nazwą senatu. Wniosek ten ma zapewnić poparcie wszystkich grup mieszańskich.

Statut przykarpackiej Rusi.

BERNO. „Lidove Noviny“ donoszą z Usz gorodu. Dnia 28 bm. zostanie w uroczysty sposób ogłoszony tymczasowy statut dla Rusi przykarpackiej, na mocy którego ustalone zostaną tymczasowe prawne i administracyjne stosunki aż do czasu utworzenia samorządnej sejmiku. Statut wprowadza urzędową nazwę obszarów przykarpackiej Rusi, która w skróceniu nazywać się będzie Rusiński.

Następnie proklamuje rząd czesko-słowackiej republiki, że na podstawie paragrafów 10 do 13 umowy zawartej między republiką czesko-słowacką a mocarstwami koalicji. Rusi przykarpacka otrzymuje formę samorządnej jednostki w ramach państwa czesko-słowackiego. Wybory do sejmiku samorządnej Rusi mają być rozpisane w chwili stosownej. Aż do czasu zwołania sejmiku rząd daje Rusi przykarpackiej administratora, któremu będzie dodana rada przyboczna. Administratora mianuje prezydent republiki czesko-słowackiej.

Handel koroną św. Szczepana.

WIEDEN. (B. K. z Budapesztu) Przyareztowano tam niejakiego Aleksandra Battnika, który w czasie rządów bolszewickich na Węgrzech agitował we Wiedniu za proklamowaniem dyktatury rad. Battnik przy przesłuchaniu złożył sensacyjne zeznania, że w swoim czasie chciał go Bela Kun jako obywatela amerykańskiego wysłać do Ameryki, aby tam spieniężył na złote dolary koronę św. Szczepana i insygnia królewskie.

Pogrzeb ś. p. Feldmana.

KRAKÓW. (Telef.) Wczoraj odbył się tu pogrzeb ś. p. Wilhelma Feldmana przy bardzo licznej udziale publiczności, zwłaszcza przedstawicieli nauki, literatury, sztuki i dziennikarstwa. Nad grobem imieniem Zrzeszenia literatów wygłosił mowę prof. Ludwik Skoczylas.

Wiadomości giełdowe.

WIEDEN. (PAT.). Giełda z 27 bm.: Renta malowa 975, austr. renta koronowa 88'60, austr. renta lutowa 92'—, Węgierska-koronowa 97'75, Losy tureckie 885, Pryorytety kol. pol. 680, Anglo-Bank 590, Bank-Verein 595, Boden-Credit 1430, Zakład kredytowy 938, Laender-Bank 830, Merkur 648, Ziemostenska Banka 1370, Kolej półn. 7900, Kolej połudn. 217, Alpijny 1450, Berg et Hutten 7500, Krupp 905, Rima 1555, Fanto 4500, Gal. Karpaty 7000, Galicja 4490, Schodnica 2990, Kolej aust. 802, Kolej węg. 939.

Z ostatniej chwili.

INSPEKCJA OKRĘGU GENERALNEGO LWÓW. Gen. por. Gologórski wyjechał w niedzielę o godz. 5 popołudniu na objazd Okr. gen. w celu lustracji oddziałów i koszar. Podróż inspekcyjna potrwa 5 dni. Przyjąć zatem w tych dniach nie będzie.

WOZY K. D. z dniem 28 b. m. jadą w stronę parku przez plac Bernardyński.

MARKI OCHRONNE. Wydział prasowy ministerstwa spraw zagr. donosi: Według ustawy z 24 lipca br. l. 471 marki ochronne zarejestrowane w Izbach handlowych i przemysłowych republiki czesko-słowackiej mają być zgłoszone w odpowiednich Izbach po ponownej rejestracji najpóźniej do 11 listopada b. r. a w razie przeciwnym zostaną z rejestrów wykreślone.

M. S. O. W SĄDOWEJ WISZNI. W niedzielę dnia 26 bm. odbyło się tu w Sądowej Wiszni przy współudziale delegata Inspektora tu M. S. O. dla wschodniej części Małopolski miejscowej inteligencji i liczego mieszczaństwa — zebranie obywatelskie, na którym zrzeczono się w poważną organizację M. S. O. w Sądowej Wiszni. Ta nowa placówka polska pod energicznym kierownictwem tamt. adwokata p. Dr. Zygmunta Atlasa — zapowiada bardzo wydatną i pożyteczną działalność.

WIELKA KRADZIEŻ Z WŁAMANIEM. Z Warszawy donoszą: Złodzieje włamali się wczoraj do warszawskiego towarzystwa ubezpieczeń od ognia przy ul. Jasnej, gdzie rozbili trzy kasy żelazne i zabrali z nich około 200 tysięcy marek.

SZALONY ZAKŁAD. Z Warszawy donoszą. Drukarni nazwiskiem Lisiewicz, zabawiając się wczoraj w wesołej kompanii, założył się z towarzyszącymi, że wypije duszkiem bombę spirytusu. Zakład wprowadzić wygrał — ale wkrótce po wypiciu spirytusu zmarł.

ARCYKSIAŻE RUDOLF I BARONÓWNA VETSER. Od wczoraj wyświetlają wytworne kinoteatry „Marysieńka“ i „Kopernik“ świetny film autotypowy p. t. „Romans arcyksięcia Rudolfa z Mary Vetserówną“. Z powodu niebywałego powodzenia zawiadamia się Szan. P. T. Publiczność, że przedstawienie wyżej wspomnianie punktualnie w Koperniku rozpoczynać się będzie o godz. 3 popoł. w Marysieńce punktualnie o godz. 3 i pół. Należy przeto zaopatrzyć się w bilety wstępu przed rozpoczęciem seansu. Wszystkie wolne i ulgowe legitymacje z powodu wielkich kosztów wystawienia tego filmu są nieważne.

22604

NADESLANE.

OŚWIADCZENIE.

Oświadczam niniejszem że wszystkie artykuły umieszczone we „Wiek Nowym“ odnoszące się do p. Dra Frischa starszego lekarza kolejowego w Tarnopolu były przezeń nie pośrednio lub bezpośrednio spowodowane. Ja jednak z powodu stanu chorobowego w jakim od dłuższego czasu się znajduję (rozstrój nerwowy) tudzież wskutek wstrząśnięć politycznych i wojennych które mnie zupełnie podzieliły, nie mogę wziąć na siebie odpowiedzialności i żałuję ponadto że ułogiem podszepciłem ludzi złośliwych, których jednak mało przedtem znałem i nie mogę niczem nie usprawiedliwić nagonki którą przeciw ogólnie poważnemu i zasłużonemu p. Drowi Frischowi w ostatnich czasach prowadziłem pośrednio lub bezpośrednio z ludźmi nadużywającymi bądź moją dobrą wiarę bądź moje nerwy, a dziś nieodpowiedzialny mi złośliwymi inaczej usprawiedliwić jak własnie moim ciężkim stanem chorobowym. Przepraszając niniejszem jak najgorzej W. Pana Dra Frischa szan. Frischa za mój uczynek oświadczam Mu najszczerze podziękowanie że po obywatelsku godnie postępując, gotowość odstąpienia od postępowania karnego oświadczył.

Leon Berger,
22419

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. BERGER

ulica Sykstuska 1. 15. — 16566

Dr. Mi. czysław Andruszewski

powrócił i ord. w chorobach skórnych i wenerycznych od 2—4 popoł. plac Akademicki (Fredry) 2
22237

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. M. BRILL 19511

Lwów, plac Akademicki 1. 4.

Dr. HELNA POPIELSKA

lek. aszt. — ordynuje

w chorobach dzieci i wewnętrznych

od 3—5 — Senatorska 5.

Dr. Stanisław Lewicki

b. asystent Kliniki położ. ginek. uniw. lwowsk. powrócił i mieszka ul. Łyczakowska 9. 22662.

Buro dzienników i ogłoszeń HENRYKA BUCHSTABA

Lwów, ulica Legionów 1. 21, przyjmuje ogłoszenia i prenumeratę na wszelkie miejscowe i zamiejscowe pisma z dostawą do domu.
22364

Sp. Zbigniew Feliks WĄTOR.

jednoroczny ochotnik, pułkowy Wojsk Polskich, odznaczony Krzyżem Obrony Lwowa, oraz Krzyżem kresów wschodnich „Orleto“, uczestnik wojennego kursu maturalistów, po krótkich ciężkich cierpieniach, opatrzonej św. Sakramentami, zesnął w Panu w 19-tej wiosnie życia.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się we czwartek, 30. października 1919, o godz. 3-ciej popołudniu z katedry przedogrzebowej szpitala zapasowego na Technice, na cmentarz obrońców Lwowa, na który zapraszają w smutku pogrzebeni

Rodzice i rodzeństwo.

22500.

BŁOTO.

Przez okienko, kiedy wyprze,
Piać o błocie mam imprezę,
I tak brodzę z błota w błoto;
Nigdy zeń już nie wylezę.

Raz zacząłem taką ode:
„O ty magistracka ciotko!”
Lecz do weny mej się wciska,
Ze stron wszystkich tylko błoto!

Tyle błota na ulicy,
Aż się czteku dziwić trzeba,
Ze magistrat go nie zbiera,
Budaj do wypieku chleba!

Cukier—błoto, mąka—błoto,
Chociaż za to płacim krocie,
Jak że wnić mam magistrat,
Skoło sam po uszy w błocie!

Halwk.

Kronika bieżąca.

Dziś Zenobiusza.
Jutro Alfonsa.
Pojutrze Antonina.
Wschód słońca 6:23. Zachód 4:24.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO:

We środę 29 bm. o g. 7 wieczorem po raz 13 „Sulkowski” trag w 5 aktach St. Żeromskiego z p. R. Böhlkem w roli tytułowej.

REPERTUAR TEATRU LITERACKO-ARTYST.

„CZWÓRKA” ul. Szaszkiewicza 5 (naprzeciw żandarmeryi).

DZIŚ I CODZIENNIE do poniedziałku 3 listopada program drugi: „Nowy minister” farsa w 1 akcie A. Wiasta (na ile ostatnich wypadków w Warszawie), w tyt. roli M. Windheim. „Rycerz przemysłu”, sketch Rujwida z S. Michałowskim w roli tytułowej. „Na balu”, intermezzo walcowe w 1 odsłonie Andy Kitschman. „Ballada o skradzionym portfelu”, piosenka Andy Kitschman, wykona M. Windheim. Nadto najnowsze numery solowe w wykonaniu Andy Kitschman, S. Michałowskiego i M. Windheima.

Początek o godz. 7:30 wieczór.

Bilety od 9 do 1 i od 3 do 5 w składzie nut G. Seyfarta (ul. Akademicka 8), od 6 wieczorem przy kasie. 21209

„CZARNY KOT”, Sala „Casino de Paris” występuje dziś z premierą. — Piotr Kitzman okaże się po raz pierwszy lwowskiej publiczności w produkcjach tanecznych, Władysław Lin zaś, zaprodukuje również po raz pierwszy najnowsze piosenki kabaretowe. — Trzeci z rzędu to Henio Domański. Czwarty zaś Oleś Oleśławski. Obaj przygotowali cały szereg nowości kabaretowych.

REPERTUAR TEATRU WODEWILOWEGO

(Gmach ul. Ossolińskich 10).

We środę 28 paźd. o godz. 7:30 wiecz. Balet; część koncertowa; „Kolacyjka rozwodowa”, komedia Horsta; „Wesoły karawaniarz”, wodewil Boczkowskiego.

WIADOMOŚCI KONCERTOWE. Pierwszy wieczór za owieczanego „Cyklu arcydzieł fortepianowych” z Egonem Petrim jako wykonawcą odbędzie się we czwartek 30 b. m. Na ten koncert wszystkie krzesła wysprzedane. Na dalsze 3 wieczory „Cyklu” pozostała bardzo mała ilość miejsc, które są do nabycia od środy 29 b. m. w magazynie nut Seyfarta.

ERIKA MORINI, świetna wiolinistka, znana już naszej publiczności z dawniejszych występów, daje w tym sezonie jedyny koncert w sali Filharmonii we wtorek dnia 4 listopada. Program obejmuje: Tartinię, Sonatę dyabelską, Bacha, Chaconę, Ernsta, koncert Fis-moll. Sarasatego, Romance andaluzyjską, Zapateado i Bolero. Bilety do nabycia u Seyfarta.

PEŁNE POSIEDZENIE lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej odbędzie się w piątek dnia 31 października 1919 o godzinie 5-tej popołudniu.

WYDZIAŁ TOWARZYSTWA MŁODZI ŻY POLSKIEJ IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI ogłasza, że po potrąceniu wydatków z urzędzonego w dniu 15 b. m. obchodu ku uczczeniu pamięci zgonu Bohatera z pod Racławic Tadeusza Kościuszki i, pozostałą kwotę kor. 2001.11 hal., uzyskaną od uczestników tegoż obchodu, przełał do funduszu budowy pomnika T. Kościuszki we Lwowie na książeczkę wkladkową Nr. 1297 Banku Ogólnego Związku kredytowego Urzędników. Pomieniony fundusz przedwojenny wynosił kor. 600 — narosłe odsetki po 24 b. m. kor. 149.05 h., a — ogółem po dzień dzisiejszy wynosi fundusz pomnikowy kor. 2750.16 h. — Za Wydział: Marian Andrzejowski kurator, Hieronim Olszewski prezes, Stanisław Karasiński skarbnik.

„ORLETA”. Za dzielność i wierną służbę Ojczyźnie w obronie kresów wschodnich, — ustanowił Gen. Rozwadowski dla żołnierzy i oficerów odznakę „Orleta”.

Żołnierze polscy, pobierający tę odznakę, poza wpłacaniem oznaczonej przez Komisję minimalnej kwoty na pokrycie kosztów wyrobu i dyplomów, składają dobrowolne datki. Z datków tych do dnia dzisiejszego wpłynęła na dzieci po poległych w obronie Lwowa i kresów wschodnich kwota 26615 Kor. 65 hal. i 211 mk. 50 fen.

Dla informacji dodaje się, że prawo o. trzymania tej odznaki mają tylko osoby wojskowe, które zostały w swoim czasie przez swe Dowództwo do odznaczenia podane. — „Orleta” przyznała Komisya wyznaczona rozkazem Dowódcy a „Wschód”.

Dochód z „Orlat” po pokryciu wydatków na materiał tak odznak, jak dyplomów, idzie na rzecz funduszu „Wdów i sierót”, którym zawiaduje komisya z Gen. Albinowskim na czele. —

GENERALNY DELEGAT Rządu Dr. Gałęcki wyjeżdża w dniu dzisiejszym w sprawach urzędowych do Warszawy skład przybędzie 1. listopada b. r. do Krakowa, celem wzięcia udziału w posiedzeniu Okręgowego Komitetu pomocy rolnej oraz w uroczystościach, które się odbędą w Krakowie 2. listopada b. r.

(—) NOWE BISKUPSTWA W GALICJI. Na konferencji duchowieństwa rzym. kat. odbytej pod przewodnictwem ks. arcyb. Bilezowskiego w Kołomyi, postanowiono utworzyć dwa nowe biskupstwa katolickie w Galicji wschodniej, jedno w Kołomyi a drugie w Tarnopolu. Zamierzona akcja pomyślana jest w tym duchu, ażeby Polakom zamieszkałym w tej połaci kraju umożliwić i ułatwić wydatną opiekę duchowną.

ODCZYT generała Schneidra, dowódcy XII-ej dywizji po francusku na temat jednności narodowej (L'Unité nationale) odbędzie się wtorkiem „Cercle français” w niedzielę dnia 2. Listopada o godzinie 5. popołudniu w sali posiedzeń gal. Kasy oszczędności przy ul. Jagiellońskiej l. 2. Wstęp 10 Koron, dla członków Cercle'u wolny.

Wydział „Cercle français” prosi nas o zawiadomienie czytelników „Wieku”, że poszukuje lokalu z większą salą. Ktoby miał taką do odnajęcia, raczy się zgłosić do prezesa w referacie prasowym D. O. G. przy ul. Fredry l. 2, II. p.

POLSKIE TOWARZ. POLITECHNICZNE. Dnia 29. października o godzinie 6-tej wieczór odbędzie się tygodniowe zebranie poświęcone sprawie rozwoju krajowych zdrojowisk na którem prof. Dr. Otto Nadolski wygłosi referat „O rozbudowie Krynic”. —

Dnia 30. października o godzinie 6-tej wieczór odbędzie się nadzwyczajne walne

zgromadzenie. Na porządku obrad sprawa podwyższenia wkładek członków.

STAŁA DELEGACJA PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH komunikuje, że w dniu 9. listopada odbędzie się II. POSIEDZENIE pełnego Wydziału Stałej Delegacji we Lwowie w sali 12. Sądu okręgowego cywilnego ul. Rutowskiego l. 13, I. piętro (nad Tabulą) o godzinie 10. przed południem.

O ileby członkowie pisemnego zawiadomienia nie otrzymali, zaprasza się jeszcze raz tą drogą.

Zarazem zawiadamia Stała Delegacja, że statut normalny dla Powiatowych Związków pracowników państwowych został już przez Namiestnictwo zatwierdzony, a projekt takiego statutu mogą Związki nabywać w Stałej Delegacji za zwrotem kosztów t. j. 2 Kor. od egzemplarza.

(—) POTEŻNA ORGANIZACJA PRZEMYSŁOWA. Pomimo klęski Niemcy nie opuścili ręk, lecz rozwijają gorączkową pracę koło odbudowy handlu i przemysłu. Skutkiem tego już są widoczne, gdyż obecnie np. narzędzia gospodarskie w Niemczech są tańsze niż w Anglii. Widzą to przemysłowcy angielscy i chcą Niemców zmajoryzować organizacją i kapitałem. Z Londynu dochodzą wieści, że przyjdzie tam do zjednoczenia wszystkich przedsiębiorstw z dziedziny budowy maszyn. Nowa organizacja miałaby pół miliona członków i przeszło 4 miliony funtów szterlingów kapitału i będzie najbogatszym przedsiębiorstwem świata. Równocześnie Anglia wywiera nacisk na Polskę, ażeby nie zawierała zbyt korzystnych(?) dla Niemców układów.

Niemcy, jak żydzy — zadowolniają się z robkiem panu fenigów i w tem przewyższają Anglików, którzy nie mają tej wartościowej zalety kupieckiej.

(st) O UWOLNIENIE NAUCZYCIELSTWA UKRAIŃSKIEGO. Ostatni „Wpered” domaga się od czynników rządowych polskich i delegata Sobieskiego uwolnienia nauczycieli i profesorów ukraińskich z „tium” (?) i dóbizów i pozwolenia im na podjęcie dawnych prac i obowiązków. (Nawiasowo dodajemy, że przedstawienie przez pismo ruskie postępowania władz polskich z nauczycielstwem ukraińskim jest grubo przesadzane i tendencyjne, gdyż — jak ogólnie wiadomo — wielu, bardzo wielu nauczycieli ukraińskich wyszło zupełnie z roli „niewinnych baranków” i grało „pierwsze skrzypce” w uciskaniu i dreczeniu ludności polskiej na prowincyi).

UKRAIŃCY GNIEWAJĄ SIĘ na pana posła Bryla „Wpered” помещаа ogromny artykuł polemiczny, zwracający się przeciwko postowi ludowemu inż. Bryłowi, który na zjeździe ludowców oświadczył się za zgodą z chłopem ruskim, równocześnie zaś oznajmił, że wszelka ziemia, dotąd polska w Galicji wschodniej, przejść musi przy reformie agrarnej tylko w ręce chłopów polskiego. Autor artykułu twierdzi, że chodzi tu już o coś wyższego niż interes egoistyczny-narodowy, bo chodzi o prostą ludzkość, o uczucia humanitarne, które nie pozwalają na takie postąpienie z ruskim chłopem. To też „Wpered” wzywa uroczystie posła Bryla do zmiany tego stanowiska.

(—) ORGIE PASKARSKIE. Nic nie widzie drapieżnych dion paskarza Wyśrubowali niemiłosiernie artykuły spożywcze i towary krajowe, więc obecnie polują na towary zagraniczne. Jak dzienniki donoszą policja

krakowska wpadła na trop olbrzymiej transakcji o charakterze wybitnie paskarskim. Aresztowani udziałowcy, a szczególnie bracia Hofmanowie, zdradzili mnóstwo szczegółów, dowodzących na niezliczone zbrodniczej akty. Dokumenty, znalezione u nich, opiewały na wywóz skóry z Małopolski na sumę 3 milionów koron. Nadto paskarze chwytały sułtańskie i puszczały je na rynki z potworną zwyczajną ceną.

(jn) **ZARŁOČNI ZŁODZIEJE.** W sobotę skradziono Józefie Wesołowskiej na Bielowsku za Zieloną rogatką krowę wart. 10.000 K. O kradzieży została uwiadomiona policja, która rozpoczęła dochodzenie i ujęte zostały krowy, lecz już zabitej. Znalezione ją w rzeczywistości Piotra Miśkowskiego na Pohlance. Mięso było ukryte w piwnicy, zaś skóra i wnętrzności zakopane na podwórzu. Złodzieje przyprawili w nocy krowę zabić, a w międzyczasie jedli i winem popijali. Gdy policja ukazała się we furcie sprawcy zbiegli przez parkan i znikli w lesie, lecz są oni znani bardzo dobrze. Na razie uwięziono Stanisława Miśkowskiego, Wiktorję Miśkową oraz Emilję Wojnowską kochankę Piotra. Wkrótce towarzystwo się powiększy.

(jn) **ZAMACH SAMOBÓJCZY.** Władysław Jurków, 19 letni, szeregowiec skończył wczoraj w zamiarze samobójczym z balkonu II. piętra na podwórzu domu przy ul. Batorego 1. 11. Cofu nie osiągnął, lecz odniósł poważne obrażenia wewnętrzne i zewnętrzne, oraz złamał lewą rękę. Pogotowie ratunkowe odwiezło go do szpitala wojskowego.

(jn) **OFIARA MACOCHY.** Złota Finkel 5 kłosa została tak pobita przez swą macochę iż przyprowadzono ją na stację ratunkową, gdzie spatrzone jej 2 rany na głowie i twarzy.

(jn) **SPADŁ Z ORZECHA** i złamał lewą rękę Szczepan Żółkiewicz, liczący lat 12, a sprowadzonemu na stację udzielono pomocy.

(jn) **CO, GDZIE I JAK KRADNĄ?** Bernardowi Hennerowi ze strychni przy ul. Sykstuskiej 44 — białiznę wart. 10.000 K. — Maurycy Ausmeicher zegarmistrz przy ul. Kazimierzowskiej 4 wyszedł w południe ze sklepu z czego skorzystał złodziej i zabrał mu 16 zegarków, 300 marek polskich i 20 franków łącznej wart. 4.000 K. — K. Germanowi przy ul. Dekerta 5 skradziono z piwnicy 2 tonny węgla. — S. Kusemu w tramwaju K. D. portfel z 620 kor. — Borys Leiter zgubił w tramwaju portfel z 800 kor. — Radcy namieszniactwa Posadzkiemu skradł Krzysztof Hołaschek pałto i kapelusz, lecz został wkrótce potem przytrzymany przez poszkodowanego i oddany policji. — W Colosseum ukradziono słotkowi Lorenzowi z futerału pistolet 8 pryzmatowy „Frommer” wart. 800 K itd.

KOCHANY WIEKU NOWY! „Proszę Cię, Szymciu — powiada pani Sakla pewnego pięknego dnia do męża — daj mi zrobić franki u okien mojej sypialni. Naprzeciwko mieszka ten młody oficer, on mógłby zaglądać jak ja się rano myję”. — „Na co, po co, mam czas! Niech on tylko raz zaglądnie, to potem on sobie da zrobić franki!”

KOCHANY WIEKU NOWY! Słyszałem niedawno następującą sentencję: „Artysta trzeba się urodzić; bo jak się ktoś nie urodził, to nie może być artystą!”

FILIE FIRMY HEILMAN KOHN I SYN (magazyn ubrań pl. Maryacki 1. 5) objął na powrót dotychczasowy kierownik i prokuratorysta F. Perlberg. Powróciwszy do kraju zaopatrzył magazyn w doborowy towar, — który sprzedaje po umiarkowanych cenach. Dziękując za dotychczasowe zaufanie poleca się łaskawym względem swojej licznej klienteli. (—)

1. UŻYW. **ZAMACZ KAMIENI**, marki Goliat, wyrób Hopfa, z podstwą ze stali (nie z żelaza), rozmiary paszczy: 37X250 m/m, w bardzo dobrym stanie, wraz z częściami rezerwowymi, posiada do natychmiastowej dostawy Firma **JULIUSZ WEISS**, Lwów, Porockiego 26. 17867

Lista składkowa.

Na „Polski Biały Krzyż” Kiwa Reises Lwów jako znalezione za legitymację 20 kor. — Debora Stahl Lwów jako znalezione za legitymację 20 kor.

Straszliwy mord na bandytach w Puławach.

Lubelski „Dzień Polski” donosi:

Niedawno ukazała się notatka, komunikująca o schwytaniu kilku niebezpiecznych bandytów, grasujących w okolicy Chodła, zaś między innymi o ujęciu Stanisława Klechy i St. Nowakowskiego. Tymczasem wiadomość przedstawia się nieco inaczej i w szczegółach o wiele więcej interesująco, zwłaszcza co do tych dwóch wspomnianych wyżej.

St. Klecha, pochodzący z Chruskiny, olbrzymiej ale za to najciemniejszej wsi pow. Puławskiego, gdzie państwo rozpusta i złodziejstwo rozpowszechnione na najwyższą skalę, ścigany już był przez Austriaków za drobniejsze przestępstwa. Wymykał się jednak zawsze szczęśliwie, a po ustąpieniu okupantów, lekceważąc sobie policję polską rozpoczął naprawdę karierę bandycką. W towarzystwie kilku dobranych kamratów, dokonał całego szeregu napadów bandyckich, a ostatnio na młyn żyda Cukiermana w Budzynie, gdzie zrabowano mnóstwo biżuterii i większą kwotę pieniężną.

Policja była bezsilna wobec śmiałych napadów i zrezygnowała się sprawować, tak, że zdawało się, iż wytropienie ich pozostanie zawsze bezskuteczne. Tymczasem stała się rzecz niezwykła i najmniej spodziewana. Oto przed kilku dniami chłopcy, pasąc bydło w lesie pod wsią Pusznę, spostrzegli utworzone boisko, na którym widniały ślady krwi i skrwawiony nóż. W stronę zaś pola było widać ślad ciągnięcia jakiegoś ciężaru. Idąc za śladem, chłopcy odnaleźli świeżo zruszoną ziemię, niedawno rozkopaną, zaczęli więc ją rozgrzebywać. Wkrótce ukazała się im ręka ludzka. Przestraszeni chłopcy pobiegli do wsi i dali znać o sensacyjnym wykopaliściu. Po chwili przybyła gromada z sołtysem na czele i wydobyła zwłoki towarzysza Klechy, St. Nowakowskiego, pochodzącego z Kondradowa gm. Urzędów.

Zaalarmowana policja wszczęła poszukiwania po lesie i po wsi. Jeden z policjantów, pełniąc straż przy trupie, a chcąc schronić się przed chłodnym jesiennym wiatrem, wskoczył do dołu, który służył

za mogiłę bandycie. Jakżeż się zdziwił, gdy nogi ugrzęzły mu głęboko w pulchną ziemię, pod którą znajdowało się jeszcze coś twardego. Okazało się, że głębiej zakopany był drugi trup. Rozpoznano w nim bandytę Stanisława Klechę.

Bandyci obdarci byli z ubrań, tak, że mieli na sobie tylko bogatą bieliznę. Nowakowskiemu pozostawiono eleganckie buty na rogach, pochodzące zapewne z kradzieży. Zwłoki miały mnóstwo ran postrzałowych w głowę i piersi. Klecha miał w dodatku jeszcze poderżniętą szyję nożem od strony tyłnej.

Niewiadomo dokładnie, jaka była historia tej tragedii bandyckiej. Według wszelkiego jednak prawdopodobieństwa, bandy-

Nadesłane.

WYSOKA NAGRODA ofiaruję temu, który wykaze sprawcę kieszonkowej kradzieży dokonanej w dniu 27. b. m. około 11-tej w nocy w wozie tramwajowym Nr. 151 LD zmierzającym w kierunku dworca. Kradzież dokonana została prawdopodobnie przy wsiadaniu koło Kawiarni Wiedeńskiej. Zostały skradzione ważne dokumenty wojskowe i około 4000 koron. Śmiało gołdźcie! proszę przysłać najmniej o zwrot dokumentów Fryderyk Opul. Śniadeckich 4. II. n. 22678

Dr. DAMM ch. r. w n. r. z. c. i. s. t. y. PLAC ŚMOLKI 3. 224-8

Dr. BRILLOVA okulista — plac Akademicki 4. 20319

Dr. Aleksander Rosenberg specjalista chorób kobiecych i m. zar. ord. od 3-5 — Lwów, ul. Sykstuska 3. 19276

Zakład dentystyczno-techniczny **Maurycyego Ehrenkranza** Lwów, przyjm. je na razie Zamarystynowska 20. 21572

Lekarz d. nt. Dr. med Henryk Berger — ordynuje w chorobach jamy ustnej i zębów — ulica Legionów 7. 19872

Zakład dentystyczno-techniczny **Leopolda HISSA** Lwów, Legionów 33 (nad Kawiarnią „Abbazia”). 21129

Sehndaryusz Szpitala Powiatowego Dr. Z. Grassek ord. w chorobach skórnych i wenerycznych — od 1-5 — Lwów, Rynek 41, I-sze 9. 22220

Dentysta Dr. Alfred FRIED ul. Mikołaja 20, przystanek linii KD, leczę choroby jamy ustnej, szczęki w kauce, i złocze, korony, mostki. 21468

„APOLLO” ul. Chorażczyzny 7.
Tajne życie
Cara Mikołaja II.
ujęte w wsp. niały 6-aktowy dramat pt. **CARSKA FAWORYTA** wyświetlane będzie tylko jeszcze krótki czas. 22463

Udział się łupem, pokłócili się z sobą i pomordowali. W pobliskiej chałupie we wsi Pustyno, zamieszkałej przez niejaka Kołosińską, której mąż i dwaj synowie siedzą pod adresem za kradzież, znaleziono pokrwawioną łopatę i pół zakopanej szynki. Baba tłumaczy się, że zakopala szynkę w obawie przed kradzieżą. Badana Kołosińska wyznała atoli, kto należał do szajki i wiełu aresztowano.

Tak to opryszkowie wcześniej czy później giną marnie i okolica naprawdę może odetchnąć, uwolniwszy się od sielącej postrach bandy.

Bandytyzm we Lwowie.

(?) Na Stanisława Kowalczyka, przechodzącego onegdaj w południe ulicą Zamarstynowską, napadło dwóch drabów, jeden cywilny, a drugi w mundurze wojskowym. Pierwszy uderzył go z nienacka pięścią w głowę i w piersi, drugi w plecy tak, że stracił momentalnie przytomność i zwał się na parkan, znajdujący się w pobliżu. Przechodnie sądząc że to zwykła bijatyka pijaków, nie mieszała się do niczego. Po odzyskaniu przytomności, Kowalczyk zauważył brak portfela, w którym znajdowało się 4180 kor. Zaraz dał też o wszystkim znać ekspozyturze policyjnej przy ul. Bałanowej, która opierając się na podanym rysopisie bandytów wszczęła za nimi energiczne poszukiwania; zaczęła aresztowała tego samego jeszcze dnia szeregowców Adama Soję, Gustawa Michała Różyckiego, zwanego Małko Kyć, oraz cywilnego Stanisława Ziębę fałsz Władysława Burkiewicza. Aresztowani wypterali się początkowo zarzuconego im rabunku. Dopiero wzięci w krzyżowy ogień śledztwa, przyznał się potem do winy.

To jest pierwszy wyznał Różycki, że był obecny przy rabunku, ale pieniędzy nie brał. Zwał też całą winę na Ziębę. Poszkodowany Stanisław Kowalczyk rozpoznał atoli w Ziębie i Różyckim sprawców napadu. Wtedy i Zięba przyznał, że on to zabrał Kowalczykowi portfel z pieniędzmi, jednak wręczył je w domu hersztowi Różyckiemu. Ten znów dał Ziębie i Soji fałsz Staruszkiewiczowi po 120 kor. resztę zaś zatrzymał dla siebie, a właściwie oddał w przechowanie swojej narzeczonej. Sprawę tę przydzielono prokuratury przy sądzie obw. karnym we Lwowie.

Naczelny redaktor:
BRONISŁAW LASKOWNICKI
Odpowiedzialny redaktor:
JÓZEF KRZYSZTOFOWICZ

OGŁOSZENIA.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — **leczy specjal. dr. FRISCH**, ulica Wałowa 1. 11. Wstrzykiwanie preparatu (606) Neo Salvarsanu tylko przed południem. 19726

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Dr. Wilhelm Lauterstein
ord. od 11—1 i 3—5 ul. Sykstuska 37 (róg Słowacki). 21679

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. A. SCHWARZ
sekundaryusz Szpitala powszechnego. ord. od 12—1 i 2—30.5 Lwów, ul. Kraszawskiego 11. — parter. — 21540

Dr. E. DAWIDOWICZ
ordynuje 11—12. i 3—5. w chorobach wewnętrznych i kobiecych ul. Zimorowicza 5. 19701

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Dr. Henryk Rosmarin
ord. od 8—10, 12—1 i 3—6 — Lwów, Kopernika 12. 22570

KUPNO I SPRZEDAŻ

Płaski płaszcz damski z wiewiórką kołnierzem szklanym prawie nowy okazjonalnie sprzedam za 3000 kor. Mikołaja 11 a, drzwi 6 22582.

Sprzedam dwa płaszcze studenckie średnia wielkość. Pitarów 4 w ogrodzie. (Naprzeciw ulicy Klaszyskiej) od 4—6. 22587.

Płaszcz modny granatowy do sprzedania Magazynu Wrzesniowskich Chorażczyzna 5, I a. 22676

Paki na węgle, kartofle ma do sprzedania drogiernia Mra. Leszka Śladowskiego Lwów Akademicka 2 (Hotel Georgea) tamże kupuje się flaszczyki z perfum i wody kołosińskiej. 22673

Futro szopy podróżne paito zimowe i przycezy do sprzedania. Oglądać między 3—4 ul. św. Marcina 8 plebania w parterze. 22681

Płaszczki pluszowe dla dziewczynki i meble, boczka książki Nowy Świat 18. 22662

Futro damskie studenckie kurtkę sprzedam Piotra Pawła 25, drzwi 10. 22654.

Sprzedam suknię najnowszy fason wcale nie marną całkiem nową z przedwojennej materii Koronka 2 parter na prawo 22663

Suknia granatowa, zupełnie nowa wedle ostatniej mody skrojona do sprzedania ul. Leona Sapiehy 23, II. piętro. 22666

Rasowa ciętka, 2 krowy domie jedna z ciętka do sprzedania Starobowicz, ul. św. Wojciecha 11. „Hienka”. 22668

Peleryna norkowa dużej wartości, bluzki kapelusze, paito czarne brokatowe umywalka ciemna z lustrem i marmurem, szafka nocna Obertyńska 7, III. p. prawo (boczna Zybiłkiewicza). 22649.

Bluzko damskie do sprzedania wiadomość Kopernika 7, Brzezowski. 22648

Sprzedam bluzkę oficerską futerko, piaszcz oficerską Ochonek 6, II. schody, drzwi 13, godz 1—4. 22652

WOLNE POSADY

Warsztaty kolarne w Stryju
przyjmą zaraz 21348
8 kowali i 12 koflarzy

Poszukuje maszyniste do pedzenia motoru Klimaks papiery i świadectwa pracy wymagane, całe utrzymanie z mieszkaniem i pensja. Młyn w Winnicach Szynkarowicza przy drodze do Czyżek. 22665

Stającego lub starszego chłopaka do banku poszukuje się. Zgłoszenia pisemne z podaniem warunków i odpisem świadectw do Administracji pod „Bank”. 22659

Pianistka pierwszorzędna i skrzypek dyblant znajdą stałą posadę w kinie Renner Potockiego 22. 22658.

Do lepszego domu potrzebna służąca do wszystkiego, umiejąca gotować. Zgłoszenia między 2—3 popołudniu Wronowska 11, II. piętro 22647

Biuro Senlowa Lwów Sykstuska 16 poleca i poszukuje wszelką służbę dworską, kawalerską, restauracyjną, hotelową, kucharek, dozorca, bony. 22655

Dla orkiestry salonowej poszukuję od 1. listopada dwóch pierwszorzędnych skrzypków po 120 kor. 1 pianisty po 120 kor., 1 flecisty 110 kor. 1 klar-necisty 110 kor., 1 czołisty po 110 kor. za wieczór. Zgłoszenia tylko znakomitych muzyków pod „pięć godzin dziennie” do administracji. 22653

Potrzebna posługaczka zgłaszać rano godzina 11 do 3 Na Skałce 1, parter drzwi 6. 22664

Zakład fryzjerski Rudolfa Plirzla Lwów ul. Akademicka 4, róg Chorażczyzny, przyjmie zaraz pannę lub pomocnicę do damskiego czesania i ułożenia oraz praktykantkę. 22590.

Poszukuje się panienki do trzykrotnej dziewczynki na kilka godzin dziennie. Zgłoszenia przedpołudniem do 12, plac Smolki 1 a II. p. 22609

Staniczkę, spodniczkę i zakleciarkę przyjmie natychmiast na dobrych warunkach. Magazynu Wrzesniowskich, Chorażczyzna 5 I. p. 22675

Potrzebna dozorczyni bezdzietna Szentockich 32, I. piętro. 22674.

Konkurs. Przy ekspozyturze budowlanej K. M. O. w Czortkowie, waluje posada magazyniera. Wymagane warunki: a) religia rzym kat.; b) nieprzekroczony wiek 40 lat; c) znajomość rachunków. Wynagrodzenie według norm przyznanych przez K. M. O. Podania wraz z odpisami świadectw wnosić do 15. listopada pod adresem: Ekspozytura budowlana K. M. O. w Czortkowie. 22680

Dozorca domu poszukiwany. Zgłaszać się Kalcza 1. 8. 22593.

Poszukuje się natychmiast młodą zdolną służącą do wszystkiego. Bliższa wiadomość w magazynie Schayerów. 22596

Uczniwe kobiety, dziewczęta lub chłopcy poszukiwani do roznoszenia gazet do trafik Piekarska 4, 17, parter. 22598

Dochodząca do sprzątania na przedpołudnie potrzebna Barska 1 I. p. u leicarna. 22610.

Hotel Warszawa poszukuje chłopca do sprzątania zaraz i pokojowe. 22611.

Dochodząca potrzebna popołudniu Mochmalickiego 22, III. p. drzwi 13. 22622

Służąca do wszystkiego z dobrymi świadectwami poszukiwana Sakramentalna 26, I. piętro od 2 do 4. 22628.

Posługaczka młoda kobieta lub dziewczyna z całym utrzymaniem potrzebna Chmielowskiego 5, I. p. drzwi 6. 22564.

Zręczna podreżna potrzebna. Pracownia sukien Tarcat św. Mikołaja 18. 22580.

Potrzebna panna do biura władająca językiem niemieckim. Wiadomość Hurtownia dla konsumów Lwów Chorażczyzna 11 a. 22584

Służąca do wszystkiego za dobrą opłatą przyjmie natychmiast Zybiłkiewicza 4, oficyna II. piętro drzwi na lewo. 22605.

Służąca do wszystkiego bez chodzenia na kupno przyjmie natychmiast ul. Mikołaja 11, II. piętro drzwi 11. 22606.

Służąca pod dobrymi warunkami poszukiwana Bra-terowska 12, II. p. na prawo Tamże płaszczyk pluszowy dla dziewczynki z garniturem do sprzą-tania. 22604

ROZMAITE.

FOTOGRAFICZNE ZDJĘCIA
od 3 K poleca „TECHNICUM“, Lwów
Jabłonowski 2. 20085

NAUKA

Nauki gry na skrzypcach według metody Sevcika
udziela pedagog. Zgłoszenia pod „Akademik“ do
Administracji. 22583

Lekcyi gry na fortepianie udziela wykrowana na-
uczycielka ukończ. konserwatorzystka z egz-
aminem państwowym. Wiadomość w Administracji
„Rutynowana“ za kwitem. 22615

W sprawie przygotowania do matury szkoły real-
nej zwiadamiam że poszukuję zajęcia popołu-
dnowego. Najchętniej francuskiego lub niemie-
ckiego, konwersacyi i korepetycyi. Kurkowa 53,
parter Cieski Zdzisław. Pan byłby legionista o-
chce podać bliższy adres. 22670.

MALŻEŃSTWA.

Wdowa po urzędniku lat 30 z posagiem pozna mę-
czyznę na rządowym stanowisku w celu matry-
monialnym do lat 45 fotografia pożądana Zgło-
szenia Boczkowskiego 16, I. piętro u gospodyni. 22636

Panna z braku znajomości pragnie poznać mę-
czyznę w celu matrymonialnym. Zgłoszenia do
Administracji Wieków Nowego Przyjaciół B. 22634.

Oficer młody, inteligentny, nie mający żadnej zna-
jomości pragnie zapoznać pannę do lat 23 z in-
teligentnej rodziny w celu matrymonialnym. Pi-
sać do Admin. Wieków Nowego pod „Młodość“ 22597.

ZGUBIONO I ZNALEZIONO

Na ul. Serbskiej zgubiono w piątek ewikier damski
Łasawy znalazca zechce zwrócić pod adresem
Kochanowskiego 16, I. piętro, Rolauer. x

W tramwaju LJ zgubiono wieczorem dnia 27. bm.
portfel z dokumentami na nazwisko podchorążego
Bilka Bogusława Uczciwy znalazca zwróci ła-
skawie pod adresem Marya Bilikówna Rada
Szkoła krajowa. 22677

POSAD POSZUKUJĄ.

Pannę z lepszej rodziny, umiejącą czytać, rozumiejącą
się na kuchni, poszukuje posady jako kona lub
zarządczyni w zamożnym domu we Lwowie lub
na prowincyi. Zgłoszenia pod „K. T.“ do admini-
stracyi. 22535

Maszynista-ślusarz lat 26, poszukuje posady do
maszyn lokomobilowych, mo oru i maszyn stabil.
jako hajcer. Zgłoszenia do Wieków Nowego „Stabil“. 22417

Ogrodnik z praktyką za granicą i w kraju, obecnie
na posadzie prowadzący pszczelnictwo, rozmna-
żanie pszczoł w aparatach, manipulację laso-
wą zmianie zajmowane miejsce. Łaskawie zgło-
szenia pisemne A. Gładysz, p. Skole. 21321

Sluchacz politechniki z praktyką biurową jako ry-
sownik poszukuje jakiegokolwiek zajęcia naj-
chętniej do domu lub lekcyi w zakresie szkół
średnich Zgłoszenia pod Z. 7. do administracyi 22643

Leśniczy Polak 25-letni praktyk lasowy i pszczel-
niczy żonaty poszukuje posady zaraz Zgłoszenia
do Admin. Wieków Nowego pod „Leśniczy M. A.“ 22638.

Osoba poważna samotna i oszczędna, znająca się
dobrze na kuchni i gospodarstwie wiejskiem i
domowym poszukuje miejsca gospodyni u wdow-
cy lub do wyręczania pań. Lwów ul. Janowska
1. 43 u p. Nykietycz. 22646

Służąca do wszystkiego w dwudziestą dziewczynką
poszukuje odpowiedniego miejsca. Zgłoszenia M.
K. Zydaczów. 21344

Poszukuje prania po domach, Chodorowskiego 1, 2,
I. piętro. 22616.

Technik budowy i geometra wróciwszy z zagranicy
poszukuje zajęcia w biurze technicznym może
przyjąć roboty pomiarowe, parcelacje sporzą-
dzanie planów, kosztorysów itp. Zgłoszenia w
Administracyi pod adres „Talago“. 22669

MIESZKANIA I SKLEPY

1000 koron dam za wyszukanie w śródmieściu 2
pokoi z kuchnią, gaz elektryka. Zgłoszenia „1000
S. K.“ do administracyi. 22629

Poszukuję mieszkania z 2 pokoi i kuchni z kom-
fortem. Wynagrodzenie 500 kor. Obojętnie dzieł-
nica. Zgłoszenia do administracyi L. W. 22671

Urzędnik kolejowy, żonaty, bezdzietny poszukuje
mieszkania o 1 pokoi z kuchnią i przynależno-
ściami na piętrze każdego czasu. Za wynajęcie
odstąpi 1 tonę węgla. Zgłoszenia pod U. K.“
do Administracyi. 22657.

Dwa pokoje umeblowane i kuchnia z elektr. oświe-
tleniem blisko śródmieścia. Wiadomość z grze-
czności u gospodyni ul. Hoffmana 11. 22656.

Szukam pokój umeblowany z osobnym wejściem,
Zgłoszenia do Admin. Wieków pod Halerczyk. 22522

Dwa pokoje umeblowane dla jednego pana do wy-
najęcia Obertyńska 7, II. p. prawo (boczna Zybli-
kiew za). 22650

KUPNO I SPRZEDAŻ

Męskie palto w dobrym stanie do sprzedania Szep-
tyckich 66 II. p. drzwi 10. 22332

Buchaltera całkowita odwiera oczy każdemu buch-
halterowi w każdym interesie za 20 koron
(w jęz. niemieck.) do nabycia u I. S. Szargła
Rappaporta 8, Prospekt 1 kor 22244

Wielki wybór kapeluszy modnych jakoteż kapelu-
sze aksamitne do przerabiania fasony wehu-
rowe i filcowe do przeprasowania i odprasowa-
nia przyjmuje magazyn mód J. Jasińskiej ulica
Kopernika 14. 22250

Do sprzedania
szereg kamieni: w śródmieściu
z większym wkładem.

Bilższa wiadomość w administracyi Wieków Nowego.
21463

**Sprzedaj mięsa
końskiego**

odbywa się znowu co-
dziennie w Bramie An-
driollego, Rynek I. 29.
Stanisław Piłta.

Dwa płaszcze studenckie do sprzedania. Wiadomość
Bogusławskiego 4, drzwi 2 między 4—5 popoł. 22642

Kupno i sprzedaż rzeczy używanych Pańska 1, 11.
Kupuje i płaci najniższe ceny za futra, ubrania
męskie i damskie rzeczy codziennego użytku, fu-
kusowe, złoto, srebro korony austriackie 22632

Dynamo elektryczne 128 amp. 110. wolt sprzedam
ul. Na Błonie 20. 22651.

Kamienicę 2—3 piętrową, z komfortem solidnie za-
budowaną w pobliżu śródmieścia kupię. Zgłoszenia
pisemne Jan Dąbrowski Lwów Hotel Wanda
Trybunańska 4. 22630

Poszukuje się kupna majątku 100—200 morg. dobrej
ziemi we wschodniej Galicyi na urządzenie wzo-
rowego gospodarstwa. Miejscowość obojętna z
dokładnym opisem oferty proszę dla Poznańczy-
ka J. W. Hotel Georgea. 22592.

Parcelę w śródmieściu położoną kupię Zgłoszenia
listowne: Hahnowa, Sykstaska 50. 22594

Pięciok żelazny szamotem wykładany do sprze-
dania Jabłonowski 36 parter na prawo. 22595.

Do odstąpienia kilka sagów drzewa osikowego i
grabowego loco stacya Lwów. Adres w Admini-
stracyi. 22601

Z powodu wyjazdu sprzedam sklep spożywczy w
dobrym miejscu. Wiadomość salon fryzjerski ul.
św. Mikołaja 11. 22627.

Skrzynie silne na węgiel i kartofle tani do naby-
cia w Klimce lelek Lwów Matyka 21. 22589

Płaszcz futrzany, kożuszek zakopiański kostium
granatowy z bardzo dobrej materii (niemodny)
sprzedam chętnie częściowo za prowianty. Zi-
morowicza 10, parter lewy. 22591

Palto męskie w dobrym stanie i buciki damskie Nr.
39 sprzedam. Sądowicka 14 I. p. drzwi na pra-
wo. 22620.

Francuski czarny aksamit do sprzedania, 7 i po-
metra po 140 kor. Friedrichów 5, III. piętro
drzwi 7. 22621

Mam na sprzedaż kurtkę kożuchową, palto zimowe
2 pary butów Gródecka 68 w podwórzu I piętra
drzwi na lewo. 22623.

Do sprzedania dom z ogrodem wiadomość od 12
do 2 Kleparów 712. 22625

Sprzedam tu zamienię za prowianty lub kłimny futro
płazkowe męskie kołnierz krymski pierś 90 cm.
2500 kor. Dubeltówkę kal. 16 nieco naboi 1406
koron Stayer dziesięciopistoletowy 50 naboi torba
500 koron Flobert 1000 naboi (Stutz przerobiony)
1000 kor. Pelerynkę selednową z tchórzem kołnierz
i zarękawek 2500 kor. frak nieżywany na je-
dwabiu na tegiego pana 500 koron. Buty z chole-
wami przerabiane Nr. 43 250 koron Codzieli od
3—5, Listopada 24 parter. 22613

Kożuszek oficerski z kołnierzem krymskim do
sprzedania Chodorowskiego 2 I. p. 22617.

Sprzedam męskie palto zimowe, frak, różne męskie
i damskie suknie dla lepszej publiczności, adres
w Administracyi 22618.

Kupię męskie futro podróżne i baranie - deke Łom-
nicka Częstochowska 36 II. p. 22619.

Wózek i sanki odpowiednie na wesele sprzedam.
Dozorca Zyblikiewicza 38. 22588

Kamienicę słoneczną narożną z restauracją przy
ul. Lyczakowskiej sprzedam ewentualnie zamie-
nić za dom z ogrodem. Cena 130 tysięcy koron.
Dług 30 tysięcy. Wiadomość Lyczakowska 91.
Schiffers od 1—2. 22608.

Z powodu wyjazdu okazuję tani do sprzedania
fortepian pl. Benedyktyński I. i. II. p. drzwi 16.
22612

Buciki damskie nowe 40 numer męskie 41 i dzie-
cinne 28, bluza studencka lat 16—17, kożuszek
męskie nowe Nr. 38, materja na kostium lub
na męskie ubranie popielata. Listopada 7 III. p.
drzwi 16. 22575.

Dwie bezcił aparat fot 9—12 z przrządami i fil-
kuch-Aparat z potrzebnymi słojami do nabycia,
Bilewskiego 4, drzwi 15. 22576.

Do sprzedania wózek dziecięcy do spania na gu-
mowych kołach prawie nowy. Wiadomość w
Administracyi. 22577.

Do sprzedania koń na błogunach osiodłany dobrze
utrzymany. Wiadomość w admin. Wieków. 22586.

WOLNE POSADY.

Monterów samochodowych oraz do pługów ślusarzy maszynowych blacharza na cuklodnik, elektrotechnika i chłopca do posrtek przyjmie „Motor” Koperska 54. 22641

Panna do sklepu zostanie przyjęta, oferty Wiek Nowy „Sunienka”. 22640

Agentów do sprzedaży nowych obrazów religijnych i patriotycznych poszukuje Biuro handlowe Lwów Piekarska 8. 22635

Poszukuje się panny lub mężczyzny władającego dobrze językiem polskim i ruskim i piszącego błęgie na maszynie do biura wojskowego. Zgłoszenia listowne do 30 b. m. do Administracji pod Biuro wojskowe. 22631

Nauczyciela śpiewu poszukuje „Jednoroczny”. Zgłoszenia pisemne do Administracji. 22633

Uzdolniona panna do sycia znajdzie zaraz umieszczenie w domu prywatnym. — Zgłoszenia ulica Zyblikiewicza 51, II. piętro, drzwi 3. x

Rutynowanego buchaltera-bilansisty i korespondenta poszukuje natychmiast Agencja handl., Lwów, 3 Maja 5. 22131

Samodzielne panny w krawiectwie otrzymie na bardzo dobrych warunkach Romanowa Rutowskiego 24. 22565

Zarząd dóbr Potok złoty p. loco poszukuje zaraz ekonomia młodego — żonatego z małą rodziną, obeznanego gruntownie z wszystkimi gałęziami gospodarstwa. Odpisów świadectw nie zwraca się. 21334

Dochodząca do sprzątania, Polka z książką lub świadectwami za dobrem wynagrodzeniem poszukiwana. Zgłoszenia ul. Bourkarda 3 frontowe schody II. p., godz. 2—4 popoł. (x)

Kowala do kucia koni i innych robótkowalskich poszukuje Lwowski Tow. Akcyjne Browarów, ulica Kleparowska 18. 22381

Poszukuje zdolną służącą do wszystkiego Zielona 45 I piętro. 21833

Chłopca młodego dorosłego na agenta (woźnego) przyjmie Biuro Niemczyrowskiej Lwów plac Akademicki 3 poszukuje lokai, służę do wszystkiego kucharki, pokojowe nianki wiele nauczycielek, bon. 22474

Kucharka lub lepsza służąca potrzebna zaraz Koperska 42 a parter prawo. 22468

Potrzebna zdolna panna do pracowni sukien damskich Kałecza 16 oficyna. 22505

Panny z ładnym piśmem ręcznym znajdą intrzyne zajęcie. Zgłoszenia w Bibliotece Słuchaczów Prawa Lwów Małockiego 9 między 12—1 i 6—7.

Poszukuje się dozorczyni. Wiadomość Zyblikiewicza 31, II. p. drzwi 5. 22496

Poszukuje dochodzącej. — Dobrze wynagrodzenie Zgłoszenia od 4—6, Bałki 23 u gospodarza. 22494

1. Gałęjska Fabryka papuczy i pantofli Piekarska 1c przyjmie kilka robotnic do szycia i ćwikowania. 22485

Magazyna Mód „Emilia” Sienkiewicza 2 poszukuje natychmiast zdolnej podreżnej. 22185

Lepsza służąca do wszystkiego, umiejająca gotować, przyjęta zaraz zostanie. Zgłoszenia ul. Zyblikiewicza 51, drugie piętro drzwi 3. x

Poszukuje zdolnych czeladników ślusarskich i chłopców do nauki Panieriska 9. 22342

Biuro Rynek 29 poszukuje wszelką służbę dworską kawiarzianą nauczycielek służącego kucharek służę do wszystkiego. 22516

Do zarządu rewiru leśnego (sosnowego) 1200 morgów tuż obok tartaku parowego w okolicy na północ od Lwowa poszukuje się od 1. listopada 1919 leśniczego dobrze poleconego i obznajomionego z tymi działami zawodu Leśnicówka w dobrym stanie 4 kilometry od stacji kolejowej. Deputat sześć morgów pola pastwisko i siano na 4 sztuki bydła, płaca wedle umowy. — Oferty pisemne z odpisami świadectw, podaniem wieku i ilości członków rodziny wnieść do Administracji Wiek Nowego pod „Leśniczy”. 22089

Czeladź chłopców z początkami krawiectwa i krawczyń poszukuje Sozański Lwów Podwale I. 1, Wałowa 31. 22525

Solicytatora piszącego błęgie na maszynie poszukuje adwokat Bardach w Lubaczowie. Osobiste zgłoszenia przyjmuje Orenzbauer Lwów Maczna 1 2. 22562

Szewskich robotników na jaknajlepszych warunkach poszukuje zaraz, wikt na miejscu Sales Trzeciego Mała 17. 22062

Dochodząca młoda do sprzątania za dobrem wynagrodzeniem poszukiwana. Zgłoszenia między 10 a 12 i 2 a 4 Batorego 38, II. piętro, drzwi na lewo. (x)

Woźnego - służącego przyjmie zaraz „Kałka” Krasickich 18. 22339

Fabryka „Protez” Wojsk Polskich we Lwowie poszukuje ukw. lifiery, anych ślusarzy-mechaników, stolarzy, rymarzy, bandażyistów w odpowiedniej ilości. Warunki do przejrzenia u kap. dra Aleksandrowicza od godziny 5—7 po południu, ul. Senatorska I. 6. 22099

Biuro S.C.

Poznań, ul. Nowa I. 10. przy Wydziale Centralnym Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej

poszukuje do natychmiastowego wstąpienia do służby kolei państw. w obrębie b. dzielnicy pruskiej kierowników parowozu (maszynistów lokomotyw).

Wymagane kwalifikacje:

1) Świadectwo zdrowia, 2) egzamin ślusarski, 3) jeden rok pracy w warsztatach kolejowych, 4) pół roku przy ogrzewaniu maszyn, 5) egzamin na palacza kolejowego, 6) półtora roku pracy jako palacz przy pociągach.

Warunki:

Zwrot kosztów podróży i przeprowadzki. Natychmiastowa stabilizacja i przyjęcie na etat z poborami klasy 13-iej pragmatyki dla urzędników b. dzielnicy pruskiej (400—650 marek miesięcznie), zależnie od wieku i stosu ków rodzinnych.

Kandydaci, mający wymagane kwalifikacje, mogą się zgłaszać natychmiast do Biura S. C., Poznań, ulica Nwa I. 10. 2137

MIESZKANIA I SKLEPY

Słuchacz politechniki, przyjmie lekcje z gimnazjum lub gimn. realnego za pokój ewentualnie wspólny z uczniem. Zgłoszenia pod „Politechnika” do Administracji. 22196

Wynajmę magazynu dobrze zaniknietego i suchy około 60 m. kwadr. wielkości niedaleko głównego dworca. Zgłoszenia do firmy M. Rohatyn Sakramentek 24. 22538

Lokal na pryncypalnej ulicy, może być w mezaninie poszukuje zaraz. Wiadomość plac Trybalski I. 1, drzwi 8, II. piętro. 22420

Za pożyczkę mi 2000 kor. zwrotnych według każdej umowy odstąpię osobie starszej samotnej pokój frontowy z wspólnym wejściem i z kuchnią do użytku na rok jeden bezpłatnie. Zgłoszenia: Franciszkańska 17, I. p. drzwi 4 małżeństwo bezdzietne. (x)

2 pokoje z tych jeden umeblowany ewentualnie z użytkowaniem kuchni odnajmę zaraz za węgiel. Zgłoszenia do administracji pod „Węgiel”. (x)

Poważna pani poszukuje do wynajęcia na miesiąc zimowe porządnie umeblowanego mieszkania, składającego się z dwóch lub jednego pokoju, przedpokój, kuchni, łazienki, elektryka, gaz. Najchętniej w okolicy ulic Słowackiego Kraszewskiego. Zapłaci gotówką albo drzewem i prowiantami. Zgłoszenia pod „Ziemianka” do administracji Wiek Nowego. 22090

Studentów dwóch lub i dn go przynę na st. nocy. Pokój osobny. Połowa wygrażdzania w naturach. Wiadomość Cłowa 7, I piętro, Hie zykowa. 20938

Na biura 3 do 6 pokoi

Dla nowo założyciela się mającej instytucji polskiej poszukuje lokalu składającego się z 3 do 6 pokoi z przynależnościami, możliwie w centrum miasta. Za odstąpienie za lokalu odstąpię mieszkanie mniejsze składające się z 2-ch pokoi, łazienki i kucharki gazowej bez kuchni w śródmieściu, z ewentualną dopłatą tytułem wynagrodzenia. Zgłoszenia listowne: Tadeusz Krzysztofowicz, Lwów, Sokoła 4, II. piętro. 22679

Poszukuję umeblowanego pokoju w śródmieściu z całonocnym utrzymaniem lub tylko obiadem z osobnym wejściem dla spokojnej i solidnej pani. Zgłoszenia listowne pod „F. O. 59” do administracji. 22644

Poszukuję lokalu sklepowego za odstępnem lub sklep z towarami. Zgłoszenia „Gotówka” 22578.

Poszukuję natychmiast pokoju umeblowanego możliwie z wiktorem blisko techniki. Zgłoszenia Hotel „Savoy” 18. 22579.

Prowiant lub 100 memisów ofiaruję za wynajęcie pokoju kawalerskiego nieumeblowanego z osobnym wejściem i elektryką w śródmieściu. Czynnosc wedle umowy. Zgłoszenia do Administracji pod „Śródmieście”. 22602

NAUKA

Amerykanka udziela lekcji języka angielskiego metodą Berlitz w lepszych domach i u siebie. ulica Koperska 30, III. piętro, od 4—5. 22174

Kurs wieczorny od listopada matury seminaryjnej wyłącznie dla pa. zajętych pracą biurową. Z rząd. ul. Zacharzewicza 3. 2245

Do matury seminaryjnej kurs przygotowawczy pod kierunkiem fachowych sił profesorskich. — Wpisy przyjmują Róż Kręps, ulica Zygmuntowska 17. 2264

Technik poszukuje lokali z gimnazjum lub realnej. Także francuskie. Zgłoszenia pod „Technik”. 22256

Kenc. Szkoła kroju „Stefania”, Lwów, ul. Szewkiewicza 6, naprzeciw żandarmerji, wyucza zawodu krawiectwa danckiego najlepszym nowoczesnym krojem. Przyjmuje suknie do skrojenia, fastrygowania po cenach niższych. 22291

Poszukuję nauczycielki do przygotowania do 7. klasy realn. gimn. mam 4 klasy gimn. Zgłoszenia od 4—6 popołudniu ulica Bałki 23, u gospodarza. 22495

Uczeń 5 klasy gimn. poszukuje lekcji. Zgłoszenia pod „Nauka” do Adm. Wiek. (x)

Kurs matury seminaryjnej wyłącznie dla wojskowych w godzinach wieczornych od 1. listopada, ulica Bema 27, I. piętro. 22423

Uczeń niemieckiego, francuskiego, fortepianu Bema 10, drzwi 2. 22288

Institutrice. Jeune française diplomée a la Sorbonne donne les ns de français (theorie et pratique). — Progres rapides garantis. S'adresser: rue Fredrichów nr. 3, 3 etage, a droite. 22585.

KUPNO I SPRZEDAŻ.

Futro damskie (prawdziwe astrachany) z seki-mowym kołnierzem, bućki prawdziwe warszawskie różne kapelusze zimowe do sprzedania od 9—12 rano. Szczęśliwych 23, I. p. na lewo 22473

Kupię futro tylko w bardzo dobrym stanie jestem szczupły średniego wzrostu. Ponińskiego 6. 22427

Futro damskie konie czarne całkiem nowe podbite futrem, szeroki kołnier szopy za 5000 kor. do sprzedania. Wiadomość admin. Wiek 22408

Plaszcz sprzedam. Mikołaja 9, parter ganek lewy. 22410

Sprzedam lub zamienię za prowiant meble z salo-nu i bouduaru serwanę chodniki, szafę cze-reśniową i ołchową stary i kapy tiukowe, biurko itp. Chorzęczyzna 29, parter. 22418

Futro damskie konie i męskie, samowar rosyjski bunde męska, płaszcz z futrem, prawidła, jedwab Top na suknię lub podszycie, bluza wojskowa, kapelusz żałobny z welonem lub welon osobno, bućki nr 40, płaszcz płaszowy z futrem. Sprzedam. Sakramentek 32, prawy parter tylko od godziny 3 do 4 pop. 22389

Okazynie sprzedam fortepian krótki Obertyńska 7, I. p. 6 od 3—5. 22303

Maszyna Underwood i Remington do sprzedania Kolesza Sykstuska 10. 22293

Prak nowy z kamizelką z doskonałego sukienka przedwojennego dla lepiej sytuowanych panów. słusznego wzrostu, silnej budowy do sprzedania. Handlarze wykluczeni. Wiadomość: Fabryka da-chówek, Lwów, Janowska 134. 22292

Kupię kasztany Grochowska 5, (Francówka). 22379

„Oświecim”, Fabryka maszyn,
NARZĘDZI I SPRZĘTÓW ROL-
NICZYCH W OŚWIECIMIU
wyrabia masowo i dostarcza:
wozy g. spodarskie, jedno-
konne, lekkie i parokonne,
słeczkarie, młynki, brony d. ewn ane,
rle łowińskie i t. d., zakurue stale:
SPRYCHY DEBOWE I JASIONOWE,
DESKI I KŁÓCE dębowe i bukowe.

Sprzedam płaszcz studencki przedwojenny. Cena 600 K. Wiadomość: Spechtowa, Kadecka 10, I. p. na lewo, między 3:30 a 4:30. x

Sprzedam kurtkę na chłopczyka 1-letniego. Zgłoszenia ul. Grodecka 33, III piętro, ostatnie drzwi na g. n. u. na prawo. x

Złoto i srebro p. ci bez wa-runkowo n. **Więcej H. G. Gierman,**
S. kat. 14. 2 814

Kupię meble w dobrym i gorszym stanie Zielińska Kosiłkaja 5. 22130

Sprzedam elegancką suknię wieczorową, nową, ko-ler fiolet, na osobę średniej tuszy i pantofelki laki nr. 36 nowe, plac Bilczewskiego 4, drzwi nr. 8, od 5—7 wieczorem. 22291

Setec amerykański Remington do sprzedania Ziemiakowskiego 3. 22318

Salonowy garnitur antyczny zupełnie dobrze u-trzymany, 2 sztuce myśliwskie „Winchester” i „Mauser”, samowar oryginalny rosyjski okaza-ynie do sprzedania. Wiadomość: Waleryan Drabik Sykstuska 17. 22314

Sprzedam futro męskie, szafę, portoupee Zielenia 93 I. p. tylko 28, 29, 30 października od 3—5. 22480

Kamienicę małą z komiorem i ogródkiem kupię. Zgłoszenia do administracji pod „Anna”. 22484

Plaszcz gumowy (rybi) kupię i dobrze zapłać. Wiadomość sklep Bursztyna Supińskiego 1. 22513

Kuchnia żalowa wiśniowa używana do sprze-da-ul. Mikołaja 20, I. p. na prawo. 22438

Konja lat 8 za 2400 kor. sprzedam Grochowska 6, (Francówka). 22489

Do sprzedania kompletne urządzenie kinematogra-ficzne na prowincję, Locomobila, dynamo 15 HP aparat Ernemana 350 siedzeń. Wiadomość Blind Gródecka 57. 22461

Węgier i prowianty kupię albo wymienię na tytoń Kawiarnia „Royal” Hetmańska 24. 22464

Kurtkę (cena 300 kor.) i narzutkę (cena 200 kor.) używane sprzedam. Oglądać można od 11—12 godz. ul. B. Ołowackiego 17 parter na lewo. 22483

Futro męskie nowe tchórzami podbite kołnier z se-ksinowy do sprzedania Listopada 19 u gospodyni. 22478

Plaszcz krymski długi okazynie do sprzedania. Wiadomość w pasażu Andriego. 22568

Sprzedam syplankę, jadanię, registraturę, różne meble używane Tomaszewski Ossolińskich 1. 9. 22561

Łóżko składane kanapkę, bufalobit trynódkę, lustro kapy dywan firanki, stoły, krzesła, taborety ku-chenne gramofon, etażerkę, karnisze, portyery, obrazy toaletkę oraz rozmaite rzeczy sprzedam Małockiego 4, parter prawy. 22531

Do sprzedania dom murowany, blachą kryty 8 u-bikacji piwnice studnia w podwórzu Zniesie-nie nowe Illicki 558. 22498

Stare gazety (makulatury) do sprzedania Biuro dzienników Buchstaba Legionów 21. 22363

Kamienica nowa, elektryka, wolne lata cena 220 tysięcy kor. Okółka 110 tysięcy kor., okolica boczna Gródeckiej Wiadomość Wałowa 11, skład wędlin od 4—5. 22510

Główny Urząd Zaopatrzenia Armii w Warszawie, Przejazd 10,

potrzebuje większych ilości:
ciepłych butów filcowych, butów
słomianych dla warowników —
pantofli szpitalnych — kopyt dra-
wnianych do wyrobu obuwia żołnierskiego.
Uprasza się wskazywać ceny w walucie polskiej
oraz terminy dostawy. 21337

Dwie łózy do sprzedania wiadomość przy ul. Żel-końskiej 122 za rogatką. 22544

Perski dywan duży sprzedam Małockiego 4 parter prawy. 22547

Wagi decymalne i balansowe
kasy, kasetki, naczynia emaliowa-ne wyrobu krajowego „Wulkan”,
kuchnie z rurami do pieczenia,
piece, łóżka, primusy szwedzkie,
piły trackie i do gatrów — poleca
M. KIERSKI
Lwów, prz. Mł. i Scha. 21977

Fabryka „Protez” Wojsk Polskich we Lwowie
zakupi wiek za ilość **drzewa lipe-
wego i topolowego**, potrzebnego do
wyrobu sztucznych nóg i rąk. Oferę pise-mną przyjmie komendant dr. Aleksiewicz,
Lwów, ul. Friedrichów 1. 2. 22100

Pieczki żelazny do sprzedania i warsztaty szewskie, Piekarska 1c fabryka papuczy 22252

Fortepian lub pianino kupię. Adresować Franciszek Agolizer Lwów Zimorowicza 4. 21953

Papucze na zimę i pantofle w wielkim wyborze po-leca I. Gal fabryka papuczy, Lwów Piekarska 1, 1c. 22253

Rozmaite meble dywany, kołdry firanki kapy, garderoba męska i damska, naczynia kuchenne i dekoracyjne zawsze do nabycia: „Kupno i sprzedaż”, Lud. Machalskiej Sapiehy 41. 21565

Maszyny do obróbki papieru jako do odcia, szy-cia perforowania linowania i t. d. zakupi W. Lachowicz księgarnia Stryl. 19954

Okazyja! Do sprzed. zimowe płaszcze męsk i damsk i dziecięce, mundur i płaszcz kolejowy, bućki, bluza elegancka czarna tiulowa Tarnowskiego 18 I. p. na lewo od 3—5 popołudniu. 22123

Zegarki I. W. C. Schaffhausen Longine Ta-wones Weh i inne złote, sr brne, metalowe roleca **MARYAN DAJEWSKI**, Lwów Akademicka 20. 19319

Żarówki każdą ilość i inne materiały elektryczne kupuje E. Hausmann Lwów pasaż Hausmana 6. 22382

Papier listowy w mapkach we większej ilości do sprzedania Biuro dzienników Buchstaba Lwów Legionów 21. 22365

Szczotki ryżowe do szumowania i wszelkiego inne-go rodzaju. Trzepaczki trzeźnowe i stalowe. Szumy do bieżni Kółka do torb. Szko wodne do konserwacji jaj. Srodek „C” przeciw plu-skwom. Terpentynę prawdziwą do podłóg Po-lost prawdziwy Emalie biała, Farby do włosów i farbowania materii Kilon do naprawy kaloszy. Konserwator do konserwowania obuwia i po-duszew poleca najtaniej Karol Makarowski Lwów, Batorego 12. 22241

DO WYROBU
Cachówek cementowych
polecamy najbardziej uoskonloną
Maszynę rolkową pat. „L. uszera”
Dzienna produkcja do 800 sztuk,
jak również wszelkie inne ma: zyny i for-my do wyrobu cegieł, pustków, rur kanałowych, sączków do drenowania, słupów parkarskich i t. d.
Fabryka maszyn BRACI HOFFMANN
w Łodzi, ul. Kilińskiego 154.
Na żądanie wysła się katalog Nr. 23
bezpłatnie. 22696

Kto chce kupić dobre to-wary i taniej jak wszędzie
niech się uda do firmy

ST. CWMARSKI, Lwów, Akademicka 1. 21
po kucharki, naftowe, kubły na węgle, haczy i łopatkę, balle, baniaki oraz naczynia kuchenne w wielkim wyborze. 21079

Kapelusze filcowe i aksamitne przerabia mo-dnie i tanio M. Topolnicka, Kopernika 1, nad apte-ko Mikolascha. 19649

Złoto, srebro, brylanty kupuje po najwyż-szej cenie **W. Buszek** Akademicka 6. nio firma we Lwowie. 16794

Futro męskie kangurowe sprzedam od 3—5 popoł. Rynek 3 III. p. 22101

Futro marmowe wierzch czarny kołnier krymski do sprzedania Ziemiakowskiego 3. 22317

ROZMAITE.

ogłoszenie.

Dyrekcya miejskich zakładów elektrycznych we Lwowie

podaje do wiadomości P. T. Publ., że **Biuro instalacji i mierników oraz pogotowie dla drobnych napraw instalacji elektryczn.** mieszczące się w domu przy placu św. Ducha l. 3

zostanie przeniesione do domu przy ulicy Czarnieckiego l. 5 na parterze.

Z przyczyny tej przeprowadzki Biuro to będzie zamknięte w dniu 30. października br. o godzinie 2 popołudniu przy placu św. Ducha l. 3, zaś w dniu 3. listopada br. o godz. 8 rano będzie funkcjonować w domu przy ulicy Czarnieckiego l. 5. 22488

Pretensje prywatno-prawne do h. Austrii

Dla obrony praw wierzycieli byłego Skarbu Austriackiego za dostawy i roboty dla wszelkich władz i urzędów, za najmy i dzierżawy, dla dochodzenia tego rodzaju pretensji polegających na tytułach prywatno-prawnych i dla przyspieszenia ich zaspokojenia tworzy się w myśl uchwał interesentów stowarzyszenie pod nazwą **Zrzeszenie dostawców państwowych we Lwowie.** Wybrany komitet założycieli zaprasza wszystkich interesentów, którym zależy na zaspokojeniu pretensji, żeby zgłaszać swe przystąpienie do Zrzeszenia codziennie od godz. 6 do 7 wieczorem u adw. Dra Wojciecha Dziedzica we Lwowie ul. Kościuszki 20, gdzie można zarazem przeglądać Statut Zrzeszenia. Deklaracje przystąpienia przyjmowane będą do 15. listopada br.

Za komitet założycieli:

Prezes: Rybicki Wiceprezes: Dziedzic. 21346

Za podanie rzeczywistego adresu mego przyjaciela **Jarosława Ciuciury** lub jego siostry zamężnej niewiadomego nazwiska dam 200 koron nagrody. — Zgłoszenia do administracji pod „Śródmieście“. 22:03

Przerabianie strusich piór oraz czyszczenie przyjmuje, ul. Miłkowskiego 9, I. piętro (róg Kochanowskiego). 22268.

Miękkie kapelusze, miękkie i twarde, przerabia na zupełne nowe Pierwsza Krajowa Fabryka Rudolfa Neuvelta we Lwowie, Balonowa 3. 20909

Na nowo otworzona pracownia tapicersko-dekoracyjna St. Szusta Koralmicka l. 8 (róg Lelewela) przyjmuje meble i materace do przerabiania oraz urządzenia mieszkań, ceny przystępne. 22308

Zdolny krawiec damski przyjmie z firm pierwszorzędnych żakety, płaszcze i futra do roboty, konfekcja nie wykluczona. Zgłoszenia pod „Zdolny“ do Wieku. 21871

Kostiumy, płaszcze suknie bardzo ładnie szyje i przerabiam. Chorążczyzna 8, I. p. drzwi 4. 22442

Zakład czyszczenia kanałów i kloaków Romuald Siegi wykonuje wszelkie zlecenia. Zamówienia przyjmuje Restauracja Rynek 39. 22645

Kapelusze aksamentne oraz czapki futrzane przerabia modnie i tanio. M. Szklarczyk ul. Zielona l. l. i. p. 22581.

Poszukuję brata Maksymiliana Kokor adres Zimnowoza 12, I. p. 22287.

Wykonuję w najkrótszym czasie tłumaczenia (także dzieł literackich) z francuskiego, angielskiego i niemieckiego tudzież tłumaczenia z polskiego na powyższe języki. Zgłoszenia pod „Sumienny tłumacz“ do Administracji Wieku Nowego 22607

Kto przyjmie chłopczyka dziesięcioletniego ucznia 4-tej klasy na wychowanie za dobrą zapłatą raczy podać adres do Adm. Wieku pod „Czesław“. 22261

Poszukuję natychmiast dzierżawy kilka lub kilkanaście morgów i wyżej w samym Lwowie lub w pobliżu, wymagany dom mieszkalny i budynek gospodarczy. Zapłać dobrze. Kuleczycki, Lwów, Sadowicka 15. 22387

Poszukuję bieliznę do naprawy lub pończochy do cerowania, ulica Łyczakowska 75, w podwórzu, drzwi na lewo. x

Ktoby miał jaką wiadomość o Ludwiku Nestarskim, który wyrokował z 30 pp. wojska austriackiego w roku 1914, raczy dać znać stroskanej matce, Piaskowa 23, Oleksy. x

Biedna staruska, należąca do lepszych ongiś sfer, ginie z głodu. Zwraca się do ofiarnego społeczeństwa o pomoc. Łaskawe datki uprasza o przesyłanie pod „Ludwika Gorzejowska“, we Lwowie, ulica Sakramentek 3, II. piętro. x

Fabryka korków, Ormiańska 12. 19232

Dam papierosy za wagę kuchenną. Sprzedam moją sztabę do schodów. Wiadomość w Administracji. (x)

Każdy pałac

musi przyznać, 21829

że tutki i bibułki cygaretowe

„SOLALI“

są najlepsze!

Akuszerka z Czerstowu udziela porad — przyjmuje zamówienia. Dyskrecya. Ul. Asnyka 9, parter. 21762

Zakład lekarsko-dentystyczno-techniczny przy ulicy Gródeckiej l. 74, wykonuje mostki, koronki, plomby i białe zęby w złocie i kauczuku. 22415

Towarzystwo handlowe „Ropa“, Lwów, Nowy świat l. 3, poszukuje udziałów i terenów naftowych. — Oferty tylko pisemne. 22394

Położna Petulska powróciła z Krakowa i przyjmuje panie na czas słabości za dyskrecją, poleca się nadal jako zdolna i praktyczna akuszerka, ulica Gródecka 26, I. piętro, ganek na lewo. 22514

Spółnika, Polaka, z kapitałem 80.000 K poszukuje zdolny fachowiec do założenia kosmetycznego przedsiębiorstwa, lokal w najlepszym położeniu już zapewniony. Spółnik niekoniecznie musi być fachowcem. Zgłoszenia pod „Świetna przyszłość A. A.“ do administracji. 22429

Dzierżawę to warku kilkudziesięciu-morgowego szlaku. Pośrednictwo wynagrodzić. Piasecki, Stryp ul. Magazynowa. 22556

Na wesela, śluby Wypożyczalnia wszelkiej garderoby, męskiej, Sozański, Lwów, Podwale 1, Wałowa 31. 22526

Kto chce

znaleźć korzystny zbytni dla swych produktów i towarów,

Kto szybko

pragnie znaleźć zajęcie, lub dobrze sprzedać niepotrzebne przedmioty,

Kto znalazł

zgubioną rzecz i pragnie zwrócić właścicielowi,

niech ogłosi

się natychmiast we

Wiek Nowym

najpoczytniejszym dzienniku krajowym — którego dział reklam.

sowiec wynagradza

wydatki liczone na ogłoszenia.

22616

Tęcie myszy i szczury!

„Kaps“ jedyny radykalny i wybróbowany środek tępi bezwzględnie

SZCZURY I MYSZY

Generalna reprezentacja preparatu „KAPS“:

Dom handlowy J. Leserkiewicz, Kraków, Rynek 11, Rzeszów, Rynek 21

21317